

2015

Årsredovisning

Kunderna äger Länsförsäkringar Skåne

Vi på Länsförsäkringar Skåne jobbar bara för våra kunder. Det är kunderna som äger bolaget och det kundägda bolaget ser till deras bästa. Kanske är det en av förklaringarna till varför Länsförsäkringar har de mest nöjda bankkunder på privatmarknaden och de mest nöjda kunderna i flera kategorier inom sakförsäkring och privatpension, enligt Svenskt Kvalitetsindex 2015.

Vi hjälper dig med det mesta som har med din trygghet att göra. Inte bara skydd för din familj eller ditt företag, dina ägodelar, eller det som har med pengar att göra utan även om du vill byta bostad. Det förklarar vardagen att ha allt samlat hos oss.

2015 i siffror

FÖRETAG

Mkr	2015	2014	Förändring
Sakpremier	573	563	1,7%
Skadekostnader	447	450	-0,9%
Liv - premiedragande bestånd	816	780	4,5%
Bank - inlåning	416	610	-31,7%
Bank - utlåning	817	765	6,9%
Fondsparande	87	74	17,1%
Antal kunder	51 830	50 217	3,2%

LANTBRUK

Mkr	2015	2014	Förändring
Sakpremier	187	177	5,6%
Skadekostnader	134	89	51,7%
Liv - premiedragande bestånd	3	2	11,8%
Bank - inlåning	355	276	28,8%
Bank - utlåning	3 184	2 795	13,9%
Fondsparande	26	22	17,1%
Antal kunder	12 407	11 301	9,8%

PRIVAT

Mkr	2015	2014	Förändring
Sakpremier	1 338	1 220	9,7%
Skadekostnader	994	953	4,4%
Liv - premiedragande bestånd	85	153	-44,2%
Bank - inlåning	5 302	4 261	24,4%
Bank - utlåning	14 069	12 454	13,0%
Fondsparande	755	645	17,1%
Förmedlade villor/bostadsrätter	1 592	1 312	21,3%
Antal kunder	351 404	344 227	2,1%

Trygghetsprojekt ska minska inbrotten i Staffanstorp

För att öka tryggheten i hela Staffanstorps kommun startade Länsförsäkringar Skåne ett omfattande brottsförebyggande projekt tillsammans med bland annat Polisen under hösten 2015. Med hjälp av så kallad märk-dna vill vi minska antalet inbrott i kommunen och öka tryggheten. Familjen Ahl är ett av hushållen som deltar i projektet.
- Jag hoppas att Staffanstorps kommun nu blir tryggare att bo i, säger Anette Ahl.

Läs mer på sida 16

Det skånska lantbruket står inför omvälvande tider

Inom tio år ska egendomar inom det skånska lantbruket, värda 15 miljarder kronor, byta ägare. Motsvarande siffra för hela landet är 100 miljarder kronor. Förutom att enskilda familjer berörs är ägarskiftet även så omfattande att hela näringen påverkas.
- Det gäller att börja i tid och att kommunicera med varandra, säger Lars Andersson som planerar att ta över familjens gård.

Läs mer på sida 18

Goda möjligheter för en ljus cykelframtid i Skåne

Det säljs fler och fler cyklar och samtidigt visar forskning att vi mår bättre när vi rör oss mer. Men samhället kan göra mer för att underlätta för cyklismen i Skåne menar Bertil Björk, grundare av Cykelköket i Malmö.
- Det krävs att vi planerar för cykeln på ett tidigt stadi. Vi har en unik möjlighet i Skåne när det gäller cykling, säger han.

Läs mer på sida 13

Innehåll digital version

VERKSAMHETEN

- 2 Året i siffror
- 3 Innehåll
- 4 Vd har ordet
- 8 Året som gått
- 12 Nya utmaningar i samhället
- 20 Så funkar Länsförsäkringar Skåne
- 22 Så funkar Solvens II
- 23 Så funkar Basel III
- 24 Tillsammans är vi starka
- 26 Ordförande har ordet
- 27 Bolagsstyrningsrapport

2015 I SIFFROR

- 32 Förvaltningsberättelse
- 34 5-årsöversikt för koncernen
- 35 Resultaträkning - koncernen
- 36 Balansräkning - koncernen
- 37 Resultaträkning - moderbolaget
- 38 Balansräkning - moderbolaget
- 39 Rapport över förändringar i eget kapital
- 40 Kassaflödesanalys
- 41 Resultatanalys för skadeförsäkringsrörelsen
- 42 Noter
- 65 Underskrifter
- 66 Revisionsberättelse
- 67 Styrelse
- 68 Företagsledning 2015
- 69 Fullmäktige
- 70 Termer om skadeförsäkring

Länsförsäkringar Skånes bolagsstämma äger rum onsdagen den 16 mars 2016 på Malmö börshus, Skeppsbron 2, Malmö.

”2015 var ett mycket starkt år för Länsförsäkringar Skåne”

Att verka i ett kundägt
bolag är ett privilegium.

Urbana och digitala förändringar ställer oss inför **nya utmaningar**

2015 var ett mycket starkt år för Länsförsäkringar Skåne. Vi fortsätter att visa god tillväxt inom bank och sakaffären och även livaffären rör sig nu i rätt riktning. Detta gör att vi har goda möjligheter att möta morgondagens utmaningar.

Att verka i ett kundägt bolag är ett privilegium.

Aktiebolaget ska leverera avkastning på insatt kapital till sina aktieägare - vårt uppdrag är istället att sätta kundernas och tillika ägarnas intresse i centrum. Vi behöver inte hamna i konflikt kring vad som långsiktigt är mest gynnsamt för våra kunder. För att lyckas överträffa deras förväntningar gäller det att vi uppfattas som lyhörda, enkla och professionella i varje enskilt ärende.

Och det är när stormen faller trädet över garaget, familjens drömhus ska finansieras eller den ekonomiska situationen som pensionär ska tryggas, det är då våra kunder räknar med att vi ska leverera. Detta är också naturligtvis Länsförsäkringar Skånes huvuduppdrag men som kundägt bolag har vi faktiskt möjlighet att göra mer än så. De år skadeläget har varit ovanligt gynnsamt och utvecklingskostnaderna är täckta ser vi till att återbetala överskottet till våra kunder. För oss är skadeersättning och återbäring i grunden två sidor av samma mynt. Våra premier ska röra sig i ett sluttet system, från kund till kund, där det är vårt ansvar

att optimera fördelningen mellan skadeutbetalningar, kostnader för säker skadereglering och kunskapsförmedlande insatser som långsiktigt minskar antalet skador. Utan att styras av kvartalsekonomin och aktiebolagets höga vinstkrav har vi dessutom möjlighet att pressa marknadens premier. Genom att våra kunder erbjuds att samla allt hos oss gör vi det enkelt för dem.

Med 180 års erfarenhet av den skånska försäkringsbranschen sitter vår organisation på en unik kunskap om var risken för skador hos våra skånska kunder är som störst. I en tid där hjulen snurrar allt snabbare och nya aktörer går in i våra affärer och värdekedjor från flera håll har vi en historia och varumärke som tål att matchas mot alla konkurrenter. Vår historia och marknadsposition är en god grund att stå på. Men det finns inte något alternativ - ska vi fortsätta att vara relevanta måste vi anpassa våra försäljningskanaler och möta våra kunder där de är. Därför känns det extra spännande att vi går in i det nya året

med en av marknadens vassaste bankappar och med tre nya kundmötesplatser på strategiskt viktiga platser i Malmö och Helsingborg som står redo att invigas tidigt under 2016.

Ett steg för att ytterligare möta de nya behoven

Genom att våra kunder erbjuds att samla allt hos oss gör vi det enkelt för dem.

och inbrytningarna från andra aktörer är arbetet med att ta fram en långsiktig strategi för sakverksamheten som ledningsgruppen har lagt kraft på under det gångna året. Vi lever i en allt mer komplex värld där förändringstakten ökar dramatiskt. Urbaniseringen accelererar, globaliseringen slår igenom landsgränserna, tillväxten och kraven på modernisering i tätbefolkade utvecklingsländer exploderar vilket påverkar miljö och klimat. Läger vi dessutom till effekterna av

Sänker vi blicken något från horisonten och summerar de olika affärerna inom Länsförsäkringar Skåne under 2015 ser vi att det förändringsarbete som vi har genomfört de senaste åren verkligen bär frukt.

digitaliseringen, som förmodligen kommer att påverka oss mer än uppkomsten av boktryckarkonsten, så kan vi enas om att vi står inför betydande utmaningar och att vi har ett ansvar för att säkerställa att vårt fina företag klarar av den förvandling som krävs för att vi ska fortsätta kunna vara konkurrenskraftiga.

Sänker vi blicken något från horisonten och summerar de olika affärerna inom Länsförsäkringar Skåne under 2015 ser vi att det förändringsarbete som vi har genomfört de senaste åren verkligen bär frukt.

Årets resultat:

2015 nådde vi ett resultat på 402 miljoner kronor före bokslutsdispositioner och skatt. Antalet sakförsäkringar växte med 16 500 och inte minst inom motorsegmentet visar vi mycket fina siffror. Det går samtidigt inte att blunda för att Skåne återigen drabbades hårt av en höststorm. Denna gång resulterade stormen i 2 300 rapporterade skador vilket också satte sina spår i resultaträkningen. Vårt arbete för en bättre klimatanpassad skånsk infrastruktur är en viktig pusselbit för att möta de framtida utmaningar som kli-

matförändringar för med sig. Det är ett arbete som kräver att flera aktörer inom kommun och näringsliv samarbetar för att nå effektiva lösningar och där Länsförsäkringar Skåne har tagit en aktiv roll för att hitta fruktbara samarbetsformer. En lika närvarande och viktig fråga inte minst för Skåne är hanteringen av de aktuella flyktingströmmarna. Det går inte att lämnas oberörd av den situation som drabbat många medmänniskor i vår närhet och tillströmningen sätter också hela vårt samhälle på prov. För Länsförsäkringar Skåne och hela försäkringsbranschen är det en central fråga att se till att skapa trygghet för våra kunder och det innebär att vi måste se till att den grundläggande säkerheten för nya asylboenden är uppfyllda.

Vår bankverksamhet fortsätter att gå fantastiskt starkt med hypoteksutlåning som draglok. Totalt växte affärsvolymen med tre miljarder kronor, en ökning med 38 procent jämfört med föregående år och vår bankverksamhet växte med 4833 kunder. Verksamheten utvecklas otroligt bra med ett mycket starkt resultat 2015. Under 2016 satsar vi på fortsatt tillväxt men också på att vårda den goda kundtillströmningen vi har sett det senaste året.

Under året förmedlades 1592 villor och lägenheter vilket är en ökning med 21 procent jämfört med 2014. Starkt bidragande till tillväxten är det faktum att nya franchisetagare etablerade sig i Malmö under våren 2015. Vi ser med spänning fram mot 2016 och den ökande exponering som våra nya kundmötesplatser i Malmö och Helsingborg för med sig.

Livmarknaden har präglats av hård konkurrens och stora förändringar de senaste åren vilket har föranlett oss att justera vår verksamhet för att anpassa oss till den nya situationen. Vi har fortsatt utmaning med lönsamheten och följer våra planer med att utveckla affären. Det är positivt att vi ser en ökning av inflyttat externt kapital under slutet av året och det är en trend som vi ska ta med oss in i 2016.

Hos oss ska kunden hela tiden stå i centrum. För att nå dit har vi under en lång tid arbetat för att odla en professionell, jordnära och ödmjuk företagskultur där enkelhet och trygghet ska vara ledorden. Det är ett arbete som ständigt måste uppdateras, där det hela tiden finns utrymme för förbättring och där vi måste utvärderas oss själva utifrån våra senaste kundmöten. Då är det synnerligen glädjande att vi återigen ligger i den absoluta toppen inom en rad kategorier i Svenskt Kvalitetsindex kundnöjdhetsbarometer och att vi på flera områden till och med förbättrar vårt resultat jämfört med föregående år.

Avslutningsvis vill jag tacka alla våra kunder som genom sitt förtroende för oss gör det möjligt att vårda och utveckla den fina verksamhet som Länsförsäkringar Skåne är. Jag vill också visa min stora uppskattning för alla våra medarbetare som gör ett otroligt fint jobb. Vi vet att kunderna förväntar sig ännu mer 2016 och jag är övertygad att vi med rätt inställning kommer kunna infria och till och med överträffa deras förväntningar.

Helsingborg januari 2016

Susanne Petersson
Vd i Länsförsäkringar Skåne

Ännu ett år vi
med **stolthet** kan
se tillbaka på

Förutom att vi erbjuder lösningar inom bank och försäkring som förenklar och ökar din trygghet i vardagen delar vi med oss av kunskap. Vad sägs om att 750 kunder fick utbildning i första hjälpen under förra året?

Här är några exempel på vad vi har gjort under 2015 för att du ska ha nytta av att vara kund hos oss.

Januari

Pension. I januari förbättrade vi servicen för våra kunder. Nu har de tillgång till ett helt team av kompetenser.

Februari

Mäklare. I februari var en ny franchistagare på plats för Länsförsäkringar fastighetsförmedling i Malmö. När fastighetsförmedling, försäkring och bank finns i Malmö under ett och samma tak blir det enklare för dig som kund.

Mars

Första hjälpen. Med start i mars genomfördes flera första hjälpen-utbildningar för privatkunder och företagskunder. Totalt utbildades 750 personer.

suelo.se

April

Hälsa. Närmare 500 privatkunder och företagskunder fick flera konkreta tips på hur de kunde minska den egna stressen när vi arrangerade hälsoträffar i Skåne.

Maj

Hälsa. När våra medarbetare mår bra får du en bra service. Det är vår utgångspunkt och därför fortsatte vi att jobba med hälsofrågor. I maj påbörjades arbetet med att utse våra hälsoinspiratörer.

Juni

Kundaktivitet. Närmare 14 000 personer fick möjlighet att lära sig första hjälpen och hur man släcker eld när vi abonnerade Tosselilla under en helg.

Juli

Återvinning. Över 1050 ton skrot och farligt avfall samlades under mars till och med juli in från det skånska lantbruket. Insamlingen var ett samarbete mellan stiftelsen Håll Sverige Rent och Länsförsäkringar Skåne.

1050 000

Augusti

Översvämning. I samband med årsdagen av översvämningen i sydvästra Skåne 2014 publicerade vi en debattartikel i Sydsvenskan och Helsingborgs dagblad. Tillsammans med Region Skåne och Länsstyrelsen lyfte vi vikten av ett klimatanpassat samhälle.

September

Asylboende. Under 2015 brann flera asylboenden i Skåne och i övriga landet. Till följd av utvecklingen skärptes kraven för att få försäkra asylboenden. Genom hårdare krav ökade säkerheten och tryggheten för de boende.

Oktober

Fullmäktigeval. Som kund är du också en av våra ägare och har möjlighet att påverka bolaget. I egenskap av ägare valde våra kunder i nordvästra Skåne i oktober in ledamöter till fullmäktige, bolagets högsta beslutande organ.

November

Årets verkstad. Det är viktigt att du som kund i Länsförsäkringar Skåne ska vara nöjd när du har besökt någon av de bilverkstäder som vi samarbetar med. Vi mäter därför varje år bland annat kundnöjdheten och utser Årets bilverkstad. Årets vinnare blev Kuno Johanssons Karosseri.

December

Nöjdaste kunder. I slutet av 2015 kom ett kvitto på att vårt arbete är uppskattat. Länsförsäkringar har Sveriges nöjdaste kunder inom sakförsäkringar privat och företag samt de nöjdaste privatmarknadskunderna inom bank, enligt SKI.

Våra försäkringskunder har sagt sitt. Nöjdast i Sverige!

2015 Sakförsäkring privat
2015 Bilförsäkring privat
2015 Sakförsäkring företag
2015 Privat Pension
2015 Företagsbank

*Enligt Svensk Kvalitetsskylt på privatmarknaden

Nu gör vi det enklare för dig att välja boendeförsäkringar samtidigt som vi öppnar tre nya kundmötesplatser i Malmö och Helsingborg våren 2016

 Länsförsäkringar

Samhället ställs inför nya utmaningar

Bertil Björk, grundare av Cykelköket i Malmö:

”Jag är övertygad om att fysisk och social mobilitet hänger ihop.”

”Jag tror att vi skulle kunna göra så mycket mer av intresset för cykling – som transportmedel i vardagen men också för att locka turister till Skåne. Men då krävs att vi planerar för cykeln på ett tidigt stadie. Redan när nya bostadsområden utvecklas ska cykeln få ta plats och bestämma vägval och infrastruktur. Vi har en unik möjlighet i Skåne när det gäller cykling. Det är fantastiskt att kunna ta cykeln på Pågatåget och stiga

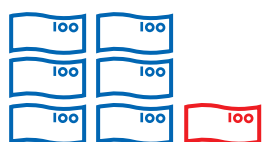
av på en plats man aldrig varit och uppleva nya saker.

Jag är övertygad om att fysisk och social mobilitet hänger ihop. Inte minst i en segregerad stad som Malmö. Det behövs fler sätt att få människor att röra på sig. Såväl fysiskt som mentalt. Det är precis det vi på Cykelköket gör. Här kan man fixa med en cykel men också träffa människor från hela stan.”

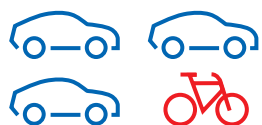
Cykling på frammarsch

545 000 st

De senaste åren har det i genomsnitt sålts 545 000 cyklar i Sverige varje år.

Det är sex gånger dyrare att köra bil än att cykla.

Var fjärde resa i Malmö görs på cykel.

70 900 st

cykelstölder anmäldes 2014 i Sverige vilket var en ökning med 7 procent.

Risken för skallskada reduceras med 50 procent om man använder cykelhjälm.

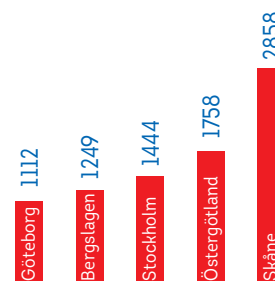
90 procent av alla olyckor med allvarlig skada på cyklist sker i tätort.

"Att cykla till jobbet kan minska risken att dö i förtid med upp till 40%"

I snitt använder var tredje cyklist i Sverige hjälm.

2015 sålde Länsförsäkringar Skåne närmare 900 cykelhjälm där intäkterna oavkortat gick till Barncancerfonden Södra.

Skåne har i flera år haft överlägset flest cykelstölder per år. Statistik 2014.

Cykel Vi jobbar hela tiden hårt för att möta våra kunders nya krav och vanor. I takt med urbaniseringen växer cykelns betydelse som transportmedel – därför är det ett område som Länsförsäkringar Skåne redan har inlett ett arbete inom och kommer att fördjupa sig ytterligare i de närmaste åren.

Källa: Brå, Länsförsäkringar Skåne, VTI, Sveriges Radio, Matmö.se

Samhället ställs hela tiden inför nya utmaningar. I dag kämpar villaägare mot inbrott, det skånska lantbruket står inför ett mycket stort ägarskifte som kan förändra hela näringen i grunden och i stadstrafiken möter vi en ny tid då allt fler väljer cykeln.

I närmare tvåhundra år har Länsförsäkringar Skåne tagit sig an utmaningar. Tillsammans gör vi det den här gången också.

Anette Ahl, villaägare i Staffanstorp:

”Jag hoppas Staffanstorp blir lite tryggare”

”En tidigare ägare till vårt hus drabbades av ett inbrott och de berättade att de faktiskt aldrig riktigt kände sig trygga i sitt hem efter det. Inbrotten här har ökat de senaste åren och det är många som råkat illa ut.

Vi har inte så många värdeföremål hemma, bara någon fin klocka och ett par tavlor som vi har märkt upp. Men det är inte pengavärdet som är intressant utan vad vissa föremål kan betyda för en. Det kan vara

speciella minnen eller arvegods. Att det då finns en lite större chans att man kan få tillbaka stulna grejer kan betyda mycket.

DNA-märkning är intressant som ett förebyggande verktyg för att gemensamt minska brottsligheten, det blir ytterligare ett komplement till exempelvis Grannsamverkan. Jag hoppas att projektet med DNA-märkning gör Staffanstorp lite tryggare att bo i.”

Anette Ahl och Thomas Grönvall i Staffanstorp har märkt sina värdeföremål med märk-DNA.

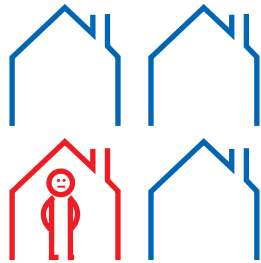
Inbrott i Sverige, hur ligger det till?

35 000 st

Varje år utsätts ungefär 35 000 svenska hushåll för inbrott.

**November
& december**
är de månader då det
sker flest villainbrott.

I drygt vart fjärde fall (27 %) uppges någon ha varit hemma när inbrottet begåtts.

DNA-märkta
föremål blir spårbara och
mindre eftertraktade på
den illegala marknaden
för stöldgods.

I dag anmäls omkring 40 % fler villainbrott än för tio år sedan.

Snittkostnaden för ett villainbrott under 2015 var för Länsförsäkringar Skåne nästan 25 000 kronor.

25 000:-

4%
Omkring 4 % av
alla bostadsinbrott
klaras upp idag.

Inbrott Att drabbas av inbrott kan upplevas som väldigt kränkande. För att öka tryggheten i Staffanstorps kommun genomför Länsförsäkringar Skåne tillsammans med bland annat Polisen och Staffanstorps kommun under 2015 och 2016 ett omfattande trygghetsprojekt.

Källa: Brå, Länsförsäkringar Skåne

Att börja i god tid och hela tiden kommunicera med varandra i familjen. Det är det bästa tipset Lars Andersson och hans far Anders Andersson vill ge till andra som ska genomföra ett ägarskifte.

Lars Andersson, lantbrukare:

”Att ta hand om relationen med min familj och bror har varit en utmaning”

”Beslutet att ta över verksamheten växte fram i takt med att jag hjälpte till allt mer på gården. Att ta hand om relationen med min familj och bror har varit den mest utmanande biten och allt annat har faktiskt varit sekundärt när vi har diskuterat hur ägarskifte skulle gå till. Som grund har vi haft en uppskattad värdering av gården vid en försäljning. Men sedan är det också så att marknadsvärdet på gårdar idag ligger högt sett till den avkastning som den löpande verksamheten ger. Det har varit en lång process med mycket känslor

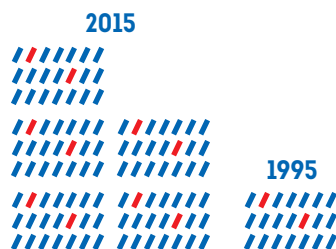
involverade. Det som känns rätt för alla inblandade skiftar från en dag till en annan, därför blir det viktigt att alla inblandade hela tiden kommunicerar med varandra. När jag tidigare satsade på elitidrott var det ingen som ifrågasatte de uppoffringar som träningen krävde. Att satsa på ett liv som lantbrukare är mer utmanande socialt. Vi är inte hundra procent i mål ännu men om allt går i lås hoppas jag att vi om fem år sitter här hela familjen och trivs med livet på gården och att vi har en verksamhet med vettig ekonomi.”

Lantbruket – här är utmaningarna

15 000 000 000:-

Skånska gårdar för 15 miljarder väntas skifta ägare de närmaste tio åren.

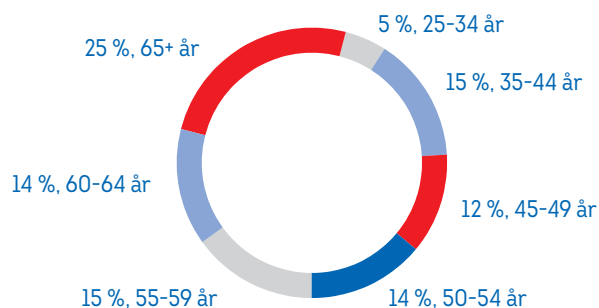
På tjugo år har priset på skånsk mark blivit fem gånger dyrare.

3 år

Börja i god tid – ett ägarskifte tar ofta runt tre år.

I det tidigare jordbrukssamhället arbetade 70 % av befolkningen med att producera livsmedel. I dag är andelen 3,5 %.

Medelåldern – jordbrukare Skåne – En av fyra har passerat 65. Bara en av fem är under 44.

41 ha

I dag har en svensk gård en åkerareal på ungefär 41 hektar. Det är nästan dubbelt så mycket som för 40 år sedan.

Länsförsäkringar Skåne höll fyra ägarskiftsträffar under 2015 med totalt 222 deltagare.

Ägarskifte i fokus

Länsförsäkringar Skåne försäkrar åtta av tio skånska lantbruksföretag. För att näringen ska fortsätta att vara konkurrenskraftig arrangerar Länsförsäkringar Skåne därför varje år flera seminarier där ägarskifte står i fokus.

I dag finns det drygt 67 000 lantbruk i Sverige. 1970 fanns det mer än dubbelt så många.

Källor: Jordbruksverket, Länsförsäkringar Skåne, Lantmäteriet, Hushållssällskapet, LRF

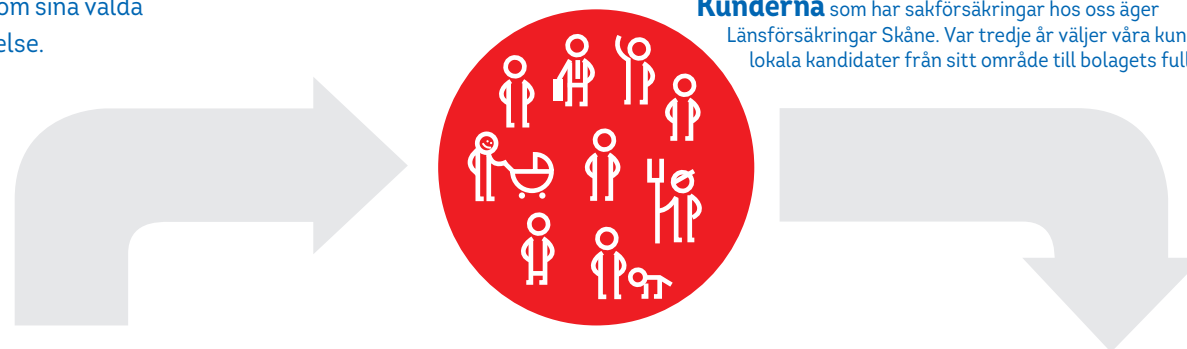
Så styr kunderna Länsförsäkringar Skåne

I det ömsesidiga bolaget Länsförsäkringar Skåne sker allt med kundernas intresse i centrum eftersom det inte finns några andra ägarintressen. Det innebär också att det är kunderna som har makten genom sina valda representanter, fullmäktige och styrelse.

Kunderna som har sakförsäkringar hos oss äger Länsförsäkringar Skåne. Var tredje år väljer våra kunder lokala kandidater från sitt område till bolagets fullmäktige.

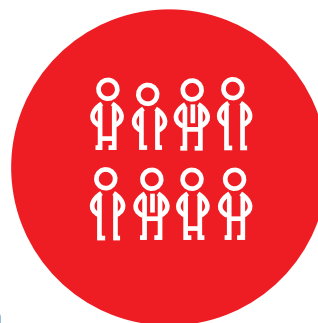
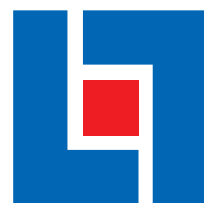
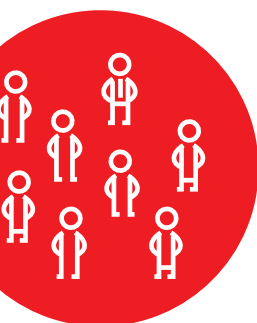
Medarbetarna

Vd, företagsledning och 450 medarbetare sköter den dagliga driften av Länsförsäkringar Skåne. Uppdraget är att ge bästa möjliga service och samtidigt arbeta för det som långsiktigt är bäst för kunderna.

Fullmäktige

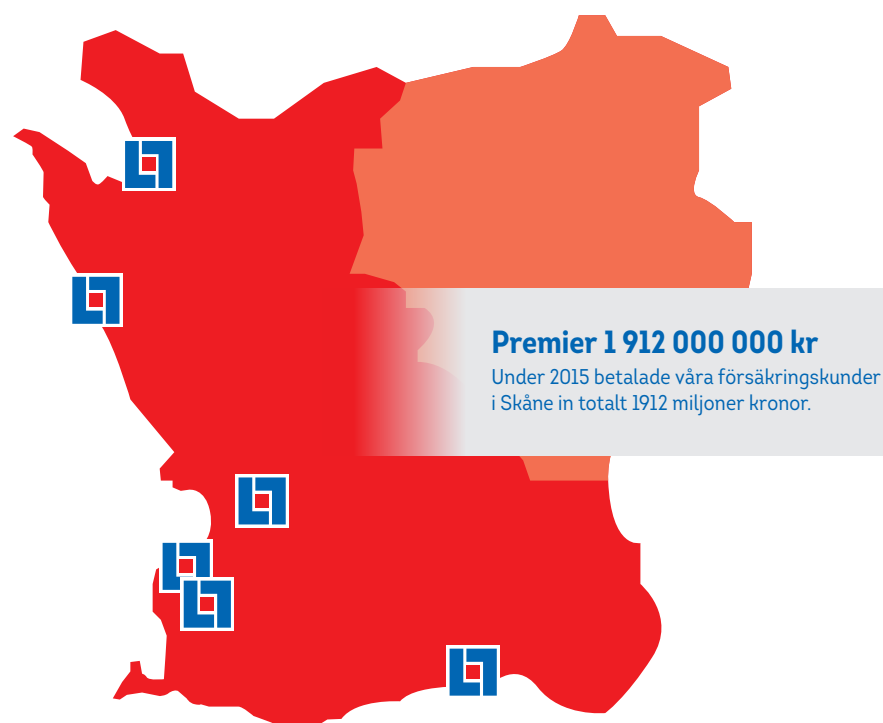
Bolagsstämman beslutar om årsredovisning, om styrelse och vd ska få ansvarsfrihet samt utser valberedning, styrelse och revisor.

Styrelsen svarar för att ta tillvara ägarnas intressen, är ansvarig för bolagets styrning och den utser vd.

Din premie 2015 – hit går den

Som kundägt bolag är det Länsförsäkringar Skånes uppdrag att skapa så mycket värde som möjligt för våra kunder. Därför vill vi berätta vad det du betalar i premie används till.

Skador 1 312 000 000 kr

1 312 miljoner kronor, eller 69 % gick direkt tillbaka till våra kunder i form av utbetalningar vid skador.

Skadeförebyggande 9 000 000 kr

Det bästa för kunderna och för bolaget är att lyckor och skador förhindras.

Drift 432 000 000 kr

Försäljning, skadereglering, marknadsföring, stödfunktioner, lokalkostnader ryms bland annat i denna post.

Återbäring 180 000 000 kr *

När kostnaderna och investeringarna över en viss period varit lägre än vad vi kalkylerat med kan det bli aktuellt att dela ut återbäring till våra kunder.

Investeringar

Kompetensutveckling, lokaler, varumärke, system- och produktutveckling ingår i denna post.

* Beslut om återbäring fastställs av fullmäktige. Länsförsäkringar Skånes övriga finansiella ställning påverkar storlek på återbäring.

Solvens II – **hårdare** granskning och **tryggare** försäkringssystem

Från och med 1 januari 2016 har riksdagen infört en ny försäkringsrörelselag i enlighet med EU:s Solvens II-regelverket. Vi förklarar grunderna i regelverket och vad det betyder för Länsförsäkringar Skåne.

Magnus Jonhag,

Koordinator Compliance.

– Arbetet med införande-projektet har pågått under flera år. En central och omfattande del har varit att se att alla styrdokument är på plats och att säkerställa att vi har rätt kompetens på alla våra nyckelpositioner. Genom hela processen har vi fått stöd genom det övergripande arbetet som LFAB har gjort. Regelverket stärker sambandet mellan solvens och risk samt innebär också ett förbättrat konsumentskydd.

Länsförsäkringar Skåne

Fakta om Solvens II

- Solvens II är ett nytt EU-regelverk som gäller försäkringsbolag.
- Avsikten är att skapa en mer enhetlig europeisk försäkringsmarknad med mer kontrollerade risker och förbättra konsumenternas skydd.
- Regelverket innehåller tre grundpelare: Kapitalkrav, företagsstyrning och rapportering.

Kapitalkrav - Kapitalkraven sätter ramarna för hur den kvantitativa beräkningen av bolagets kapital ska gå till. Därtill regleras försäkringsbolagets solvenskapitalkrav (den nivå som kapitalbasen måste kunna täcka) samt minimikapitalkrav (den lägsta nivå som kapitalbasen som absolut inte får understigas).

Pelare 1

Företagsstyrning och riskkontroll - Egen risk- och solvensbedömning (ERSA) är en viktig del av pelare 2. I praktiken innebär det att varje försäkringsbolag kontinuerligt måste göra en samlad bedömning av all risk som bolaget är exponerat för. Utöver detta finns krav på effektivare företagsstyrning, utökat ansvar för styrelsen och lämplighetsprövningar av nyckelpersoner.

Pelare 2

Informationskrav - Krav på offentliggörande av information som pelare 2 innehåller till myndigheter och övriga intressenter utöver den årliga rapportering och ökad genomlysning i redovisningen.

Pelare 3

Basel III – stabilare banker med högre kapitalkrav

Fram till och med 2019 kommer det stegvis att ställas allt hårdare krav på svenska banker. För Länsförsäkringar Bank innebär regelverket Basel III ökade kapitalkrav men också större stabilitet i det finansiella systemet som helhet.

Magnus Haraldsson

Bankchef, Länsförsäkringar Skåne.
- Projektet att anpassa verksamheten till Basel III har drivits inom Länsförsäkringar Bank men regelverket berör även Länsförsäkringar Skåne genom de utökade krav på dokumentation som det för med sig. Den svenska banksektorn som helhet är relativt stor och beroende av sin omvärld och där skapar Basel III ytterligare stadga och trygghet för våra kunder.

Fakta om Basel III

- Basel III är ett regelverk som ger stadga och ger en ökad trygghet för våra kunder. Regelverket är globalt för banker och andra finansiella institut och infördes år 2013. Regelverket är bindande för EU:s medlemsländer genom EU-direktiv och EU-förordning. I allt väsentligt är detta gällande även om det finns övergångsregler som gäller fram till år 2019.
- En avsikt med Basel III är att bankerna ska ha större kapital som bättre kan motstå förluster och hantera allvarliga störningar på den finansiella marknaden, likt de som uppstod vid finanskrisen 2007-2008.
- Regelverket är uppbyggt kring tre pelare: grundläggande kapitalkrav, riskbedömning/tillsyn och informationskrav.

Länsförsäkringar Bank

Kapitalkrav - Kapitalkravreglerna ger banker möjlighet att använda olika metoder vid beräkning av kapitalkrav avseende kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker. Kapitalkravet skall uppfyllas av regulativt satta miniminivåer av eget kapital och vissa efterställda skulder. Kreditrisker står för större delen av Länsförsäkringar Banks kapitalkrav och banken har tillstånd att använda interna modeller för att beräkna risk och kapitalkrav för större delen av bankkoncernens kreditportfölj.

Pelare 1

Riskbedömning och tillsyn - Banker ska fortlöpande värdera och upprätthålla kapital och likviditet för att täcka nuvarande och kommande risker. Processen för intern kapital- och likviditetsutvärdering ska dokumenteras utifrån krav från Finansinspektionen. För att säkerställa att banken är välkapitaliserad även framåt genomförs även scenarioanalyser och stresstester.

Pelare 2

Informationskrav - Finansinspektionen ställer krav på regelbundna rapporter med detaljerad information kring Länsförsäkringar Banks risker, riskhantering och kapitalkrävning. Banken ska offentliggöra de upplysningar som krävs minst varje år. Årliga upplysningar ska offentliggöras i samband med årsredovisningen.

Pelare 3

Samverkan som stärker Länsförsäkringar Skåne

Länsförsäkringar Skåne äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB. För våra kunder är vi alltid lika lokala - Länsförsäkringar Skåne har alltid kundkontaktarna här i länet, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom till exempel liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och hälsoförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

1. Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar Skåne äger 9,8 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Länsförsäkringars Skånes konsolideringskapital.

2. Styrkan i varumärket

Länsförsäkringars gemensamma varumärke är mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Under 2015 visade Svenskt Kvalitetsindex mätningar att vi har Sveriges mest nöjda kunder inom de flesta av våra affärsområden. Länsförsäkringar har också länge legat högt upp i Nordic Brands anseendemätningar som mäter allmänhetens syn på oss som finansiell aktör.

Länsförsäkringar arbetar i alla kanaler och i alla kundmöten med ett varumärkeslöfte som bygger på närhet. Upplevelsen av en ökad närhet och ett minskat avstånd i relationen med Länsförsäkringar ska vara vägledande för allt som görs - från produktutveckling-

en till det personliga kundmötet.

3. Liv- och pensionsförsäkring

Länsförsäkringar erbjuder liv- och pensionslösningar till företag och privatpersoner. Genom dotterbolaget Länsförsäkringar Fondliv erbjuds fondförvaltning, garantiförvaltning och riskförsäkring inom personriskområdet. Länsförsäkringars fondutbud består av 35 fonder med eget varumärke och 46 externa fonder. Fonderna under eget varumärke finns inom Länsförsäkringars eget fondbolag och förvaltas av externa förvaltare. Fondlivbolaget förvaltar 103 mdr åt liv- och pensionsförsäkringskunderna. I Länsförsäkringar Liv sker ingen nyteckning, men här förvaltas traditionell livförsäkring som är tecknad före stängningen i september 2011. Under 2015 har arbetet med att erbjuda kunder möjligheten att villkorsändra försäkringar till Nya Trad fortsatt. Mottagandet från de som hittills fått erbjudandet har varit positivt och villkoren för 26 procent av kunderna har ändrats.

4. Bankverksamhet

Länsförsäkringar Bank är Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten, som enbart finns i Sverige, har en god tillväxt i volymer och lönsamhet och hög kreditkvalitet. Banken erbjuder privatpersoner, lantbrukare och småföretagare ett brett utbud av banktjänster. Strategin utgår från länsförsäkringsgruppens stora kundbas, Länsförsäkringars starka varumärke och kundägandets principer.

Länsförsäkringar Bank är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB. I bankkoncernen ingår förutom moderbolaget Länsförsäkringar Bank också dotterbolagen Länsförsäkringar Hypotek, Länsförsäkringar Fondförvaltning och Wasa Kredit.

Länsförsäkringar har enligt Svenskt Kvalitetsindex Sveriges mest nöjda bankkunder på privatmarknaden.

5. Djur- och grödaförsäkring

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring. Agria är marknadsledande i Sverige med en marknadsandel på 59 procent. Agria är ett renodlat specialistbolag för djurförsäkring och har med stöd av kärnvärden som specialistkunskap, djurvänlighet och empati byggt ett mycket starkt dottervarumärke till Länsförsäkringar. Agria har ett nära samarbete med flera djurägarorganisationer. Verksamheten växer sig även allt starkare på marknader utanför Sverige - idag Storbritannien, Norge och Danmark. Sommaren 2016 startar Agria också verksamhet i Finland.

6. Hälsa

Affärsområde Hälsa inom Länsförsäkringar AB driver produkt- och affärsutvecklingen inom det växande sjukvårds- och grupp-försäkringsområdet. Länsförsäkringar är marknadsledande inom sjukvårdsförsäkring.

Länsförsäkringar försäkrar mer än vart tredje företag i Sverige och erbjuder nu en sjukvårdsförsäkring

som ger företagen och deras medarbetare tillgång till ett antal förebyggande hälsotjänster. På så sätt hoppas vi kunna bidra till bättre hälsa.

7. Stabil återförsäkring till lägre kostnad

Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkringar Skåne betalar årligen en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stort självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Via gemensam upphandling och intern återförsäkring behålls den största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och kostnaderna för externa återförsäkrare blir mindre och stabilare, vilket gynnar Länsförsäkringar Skånes kunder.

8. Övrig samverkan

Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB så direktäger de 23 länsförsäkringsbolagen, med berörda affärsenheter inom Länsförsäkringar AB, även Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice. I dessa bolag deltar Länsförsäkringar Skåne med ägarandelarna 5,6 respektive 4 procent. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling utgör en viktig säljkanal för Länsförsäkringar Skåne och Länsförsäkringar Mäklarservice samordnar erbjudandet gentemot försäkringsförmedlarna.

9. Gemensam utveckling

En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva läns-

försäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete för att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och öka värde för kunderna.

Arbetet bedrivs utifrån kundernas behov. Ett antal fokusområden har arbetats fram tillsammans med länsförsäkringsbolagen. De finns inom områden där större förflyttningar behöver genomföras för att möta länsförsäkringsgruppens gemensamma marknadsstrategi. Fokusområdena hanterar förändringar inom kundmötet, erbjudandet och beslutsstöd.

Extra fokus på digitala förflyttningar och förbättringar av kundmötet

Under 2015 levererades gemensam utveckling för drygt 400 Mkr. Fokuserade områden är förbättrade digitala tjänster, enklare och förbättrad kundinformation, produktförbättringar samt förändringar som drivs av lagstiftning och regelverk.

2015 kunde länsförsäkringsbolagen ta emot leveranser från drygt 30 projekt. Här följer några exempel:

- Förbättringar på Internet för motorförsäkringar, det är nu enklare att teckna en försäkring och även försäkringsinformationen i det inloggade kundmötet har förbättrats.
- Arbetet med att förbättra och vidareutveckla det inloggade kundmötet drivs vidare. De första leveranser som kommer under 2016 ska förbättra och förenkla för kunderna, bland annat genom förbättrat responsivt gränssnitt och ökade möjligheter att teckna och hantera produkter.
- Mobilappen har löpande förbättrats under året. Genom "Månadskollen" ges kunderna en tydligare bild av ekonomin, det har blivit enklare och smidigare att betala räkningar och i dialog med kunderna har användningen successivt förbättrats.
- Arbetet med ett nytt modernare systemstöd för sakförsäkring fortsätter. De första leveranserna un-

der slutet av nästa år kommer att effektivisera verksamheten och ge förbättrade digitala tjänster.

- Olycksfallsförsäkringen har förbättrats för att ge kunderna en effektivare skadereglering som nu i många fall kan ske direkt vid samtal med kunden.
- Det är nu möjligt att göra digitala hälsodeklarationer i samband med försäljnings- och rådgivningsmötet vilket underlättar försäljning av produkter som kräver hälsoprövning.
- Kundmötena inom privat, företag- och lantbruksmarknaderna har effektiviserats både genom nya arbetssätt och förbättrat systemstöd.
- Rådgivningsmötena har förbättrats, efter ett möte kan kunderna nu få tillgång till dokumentation i det inloggade kundmötet.
- En förflyttningsplan som beskriver på vilket sätt Länsförsäkringar ska kunna realisera den digitala målbilden, "med god insikt om kundernas behov ska Länsförsäkringar utforma marknads mest uppskattade tjänster för bank, försäkring, pension och fastighetsförmedling", har levererats. Den ger en grund för det kommande förflyttningsarbetet.
- Länsförsäkringars anslutna mäklare, Söderberg och Max Matthiessen, kan nu genomföra byten inom Länsförsäkringars fondsortiment helt automatiserat. Mäklarna har även fått tillgång till information om kundernas sakförsäkringar i mäklarportalen.
- En ny gemensam marknadsstrategi för länsförsäkringsgruppen som tar utgångspunkt i kundernas behov och beteende. En del i leveransen är de kvantitativa och kvalitativa kundundersökningar som genomförts för att vinna kunskap om vad som bygger värde för kund.
- Sak 2020, en tydlig målbild och konkreta åtgärder för att långsiktigt säkra de strategiska marknads målen inom sakförsäkringsområdet är framtagen. Den ger tydlig vägledning i det löpande arbetet med att utveckla framtidens sakförsäkringsverksamheten.

En ordförandes funderingar

2015 såg länge ut att bli ett riktigt bra år för Länsförsäkringar Skåne. En vinterstorm och en stor skada sent på året förändrade bilden, men vi redovisar fortfarande ett mycket bra resultat.

Vår hjärtverksamhet – försäkringsrörelsen – har gått riktigt bra. Vår bankverksamhet har börjat leverera och även Livorganisationen har under hösten visat att den är på rätt väg. Under stora delar av 2015 hade vi även medvind på den finansiella marknaden, där vår starka balansräkning gett oss handlingsutrymme att ta långsiktigt gynnsamma positioner. Sammantaget ger detta oss förutsättningar att investera i framtiden samtidigt som vi kan ge återbäring till våra ägare.

Det starka resultatet till trots finns inget utrymme att luta sig tillbaka. Utvecklingen går bara snabbare och marknaden utvecklas hela tiden. Dessutom kräver olika generationer helt olika bemötande. Det räcker att jämföra min mor på 88 år med ett av barnbarnen på 8 år. Den ene äger världen med en liten mobil som hon behärskar till fulländning, den andre är ett socialt fenomen, som vill ha personlig service och avtalade möten mellan nio och tre.

För att nu inte nämna den tekniska utvecklingen; självkörande bilar, mobil kundtjänst dygnet runt och delningsekonomi - möjligheter som redan finns och med hjälp av digitaliseringen ändrar vitt skilda marknader från grunden. Som kundägt bolag är ett av våra uppdrag att identifiera nya behov. Det krävs att vi arbetar med ständiga förbättringar, är lyhörda och innovativa för att anpassa vår verksamhet till våra kunders och marknadens krav. Med den takt som utvecklingen har idag måste vi hitta nya vägar att samarbeta inom

federationen för att alltid kunna leverera konkurrenskraftiga lösningar.

Ett exempel på detta är att under det gångna året har styrelsen lagt mycket kraft på "Sak2025". Ett visionsarbete som sträcker sig långt fram i tiden och som kräver ett helt annat angreppssätt än att enbart förlänga pågående trender. Vi funderar över vilka samhällsförändringar som kan förväntas och hur de kommer att påverka vår verksamhet. Här handlar det lika mycket om att se de nya möjligheter, som de utmaningar som vi står inför.

Ett annat viktigt område som kräver stort fokus i styrelsearbetet är de regelverk med vilket vi styr vår verksamhet. Under året har vi genomfört ett genomgripande arbete med att få detta på plats.

Jag vill avsluta med att försöka ge lite perspektiv på den aktuella flyktingsituationen. Som företag har Länsförsäkringar Skåne en 180-årig historia. Vi var verksamma under emigrationsvägen till USA när över 1,3 miljoner svenskar lämnade landet. Vi har upplevt två världskrig samt Ungern- och Balkankrisen. Vi har varit med om besvärliga situationer förr och vi vet att varje stor händelse ställer nya krav och skapar nya förväntningar på samhället och på vår verksamhet. Vi vet också att händelser av den här digniteten skapar nya möjligheter för vårt företag och för samhället i stort. En vetskap som skänker mig stor trygghet i vår verksamhet.

Helsingborg januari 2016

Otto Ramel
Ordförande i Länsförsäkringar Skåne

Utvecklingen går bara snabbare och marknaden utvecklas hela tiden. Dessutom kräver olika generationer helt olika bemötande.

Bolagsstyrningsrapport för år 2015

Inledning

Länsförsäkringar Skåne är ett ömsesidigt försäkringsbolag. Bolagsformen innebär att bolaget till sin helhet ägs av försäkringstagarna och att de i egenskap av ägare genom inbetalning av försäkringspremier kollektivt bidrar till bolagets riskkapital.

Länsförsäkringar Skånes bolagsstyrning regleras huvudsakligen av Försäkringsrörelselagen, Finansinspektionens föreskrifter och råd, bolagets bolagsordning och bolagets interna styrdokument. Denna bolagsstyrningsrapport har inte granskats av bolagets revisor.

Svensk kod för bolagsstyrning

Svensk kod för bolagsstyrning är näringslivets självreglering för att stärka förtroendet för de svenska börsnoterade bolagen. Även om Länsförsäkringar Skåne inte tillhör den huvudsakliga målgruppen har bolaget ett spritt ägarskap och allmänintresse, varför bolaget avser att i tillämpliga delar följa Svensk kod för bolagsstyrning (koden).

Koden bygger på principen följ eller förklara, vilket innebär att bolagen inte behöver följa varje regel utan kan välja andra lösningar förutsatt att avvikelser öppet redovisas och motiveras.

Bolagsstämma

Bolagsstämman är Länsförsäkringar Skånes högsta beslutande organ med ett antal formella uppgifter, som regleras i lag och bolagsordning. Stämmans huvudsakliga uppgifter är att besluta om bolagsordning för Länsförsäkringar Skåne, utse styrelse, revisorer och valberedning samt besluta om ersättning till dessa, besluta om årsredovisning samt om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören.

Bolagsstämman utgörs av fullmäktige, valda av försäkringstagarna. Antalet fullmäktige uppgår till 50 stycken. Bolagets fullmäktigeorganisation finns beskriven på bolagets hemsida under länken "Om Länsförsäkringar Skåne/Fakta/Fullmäktige".

Kallelse till bolagsstämman sker genom brev med posten, tidigast fyra och senast två veckor före bolagsstämman. Plats och tidpunkt för bolagsstämman publiceras även på bolagets hemsida. För deltagande på bolagsstämman krävs att fullmäktige närvarar fysiskt. Protokoll från bolagsstämma publiceras på bolagets hemsida. Bolagsstämman för räkenskapsåret 2014 hölls den 5 mars 2015.

Valberedning

Bolaget har en av bolagsstämman utsedd valberedning med huvudsaklig uppgift att utarbeta förslag till val av styrelse, revisorer och fullmäktige samt ersättning till dessa. Valberedningens ledamöter väljs för en mandattid om tre år. Valberedningens uppgifter och arbetsformer framgår av Instruktion för valberedningen, vilken är fastställd av bolagsstämman.

Valberedningen kommer att presentera sina förslag för fullmäktige i kallelsen till ordinarie bolagsstämma 2016 avseende räkenskapsåret 2015. Vid bolagsstämman kommer valberedningen att presentera och motivera sina förslag.

Ledamöter i valberedningen:

Namn	Födelseår	Mandattid	Vald till stämman avseende räkenskapsår
Lennart Atteryd	1953	3 år	2016
Håkan Bengtsson	1952	3 år	2016
Margareth Ekberg	1947	3 år	2015
Ingela Engman	1968	3 år	2015
Anders Forkman	1964	3 år	2017
Anette Jernström	1965	3 år	2017

Revisorer

Revisorer har till uppgift att på fullmäktiges uppdrag granska bolagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av bolaget. Vid ordinarie bolagsstämma 2015 utsågs KPMG AB till revisorer med Peter Zell som huvudsvarig revisor. Peter Zell har innehaft uppdraget sedan år 2002.

Styrelse

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning. I detta ansvar ingår bl a att fastställa organisation, mål och strategier samt riktlinjer för kontroll och styrning.

Styrelsen ska, enligt bolagsordningen, bestå av lägst sju och högst elva ledamöter. Styrelsen består av åtta ordinarie ledamöter. Därutöver finns två ordinarie arbetstagarledamöter med en suppleant.

Mandattiden för de bolagsstämموvalda ledamöterna uppgår till tre år.

Bolagets styrelse består av följande ledamöter:

Otto Ramel, ordförande, lantmästare, född 1950, fil. kand ekonomi och handelsrätt, invald 2006, oberoende. Övriga uppdrag: ordförande i Länsförsäkringar ABs valberedning, ledamot av Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien.

Ingemar Månsson, vice ordförande, advokat, född 1959, ägare till och styrelseledamot i IMAB Advokat AB och M Advokat AB, verksam i Advokatfirman Glimstedt, invald 2003, oberoende. Övriga uppdrag: ledamot i Ulf Malmgren AB.

Anna Kleine, fil.kand informationsteknologi, född 1973, vd för HiQ Skåne AB, invald 2015, oberoende. Övriga uppdrag: Ledamot i Mobile Heights.

Ulrika Nilsson, civilekonom, född 1960, avdelningschef för Donatorrelationer Lunds Universitet, invald 2015, oberoende. Övriga uppdrag: ordförande Invest in Skåne.

Åsa Odell, lantmästare, född 1964, invald 2010, oberoende. Övriga uppdrag: ordförande JTI AB, ledamot av Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien, LRF Konsult AB, LRFs riksförbundsstyrelse samt LSL Svenskmärkning AB.

Johnny Petré, civilingenjör, född 1971, vd i Lindsténs Elektriska AB, invald 2010, oberoende. Övriga uppdrag: ordförande av Eio Skåne, ledamot av Eios centrala Sverigestyrelse, ledamot av Elteknikens gymnasieskolor i Sverige AB.

Anders Östryd, ekonom, född 1953, invald 2014, oberoende. Övriga uppdrag: ordförande i Försäkringsbranschens Pensionskassa, ledamot Länsförsäkringar Fondliv.

Susanne Petersson, civilekonom, född 1962, verkställande direktör och ingår i bolagets styrelse sedan 2012, ej oberoende. Övriga uppdrag: ledamot i Länsförsäkringar Bank AB, Wasa Kredit AB och P.U.L.S. AB samt suppleant i Försäkringsbranschens Arbetsgivarorganisations Service AB och Försäkringsbranschens Pensionskassa.

Stefan Nilsson*, säljare, född 1960, invald 2012 (ordinarie), ej oberoende.

Eva Dahlgren*, säljare, född 1962, invald 2008 (suppleant), 2011 (ordinarie), ej oberoende.

Pauline Bergstrand*, säljare, född 1962, invald 2011 (suppleant), ej oberoende.

* = personalrepresentant

Arbetsfördelning inom styrelsen

Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Enligt arbetsordningen ska ordföranden leda styrelsens arbete och tillse att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ska bland annat tillse att styrelsen sammanträder vid behov, att styrelsen ges tillfälle att delta i sammanträden och erhåller tillfredsställande informations- och beslutsunderlag samt tillämpar ett ändamålsenligt arbetssätt. Ordföranden ska, genom

löpande kontakt med vd även mellan styrelsemötena, hålla sig informerad om väsentliga händelser och bolagets utveckling samt stödja vd i dennes arbete.

Som ett led i att effektivisera och fördjupa styrelsens arbete i vissa frågor har utskott inrättats vars uppgifter finns fastställda i styrdokument. Utskotten ska regelbundet rapportera sitt arbete till styrelsen. För närvarande har styrelsen utsett tre utskott Finansutskott, Revisionsutskott och Ersättningsutskott.

Finansutskottets uppgift är att bereda ärenden avseende kapitalförvaltningen som ska föreläggas styrelsen för beslut samt tillse att beslutade mål, placeringsinriktning, delegeringsordningar uppnås respektive efterlevs. Vid sammanträde i Finansutskottet ska protokoll föras. Protokollen ska tillställas styrelsen.

Styrelsen har inom sig utsett ett revisionsutskott bestående av tre styrelseledamöter. Revisionsutskottet svarar för beredning av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning avseende den finansiella rapporteringen, riskhanteringen, regelefterlevnad och övrig intern styrning. Vid sammanträde i Revisionsutskottet ska protokoll föras. Protokollen ska tillställas styrelsen.

Ersättningsutskottet består av styrelsens ordförande och vice ordförande. Utskottets huvudsakliga arbetsuppgifter är att bereda frågor om ersättning och övriga anställningsvillkor till verkställande direktören och till anställda som har det övergripande ansvaret för någon av bolagets kontrollfunktioner, inför styrelsens beslut härom. Vid sammanträde i Ersättningsutskottet ska protokoll föras. Protokollen ska tillställas styrelsen.

Bolaget har en väl organiserad intern kontroll genom Internrevision, Riskkontroll och Compliance. Dessa organ rapporterar regelbundet till styrelsen.

Styrelsearbete under 2015

Tabellen nedan visar antalet möten som hållits under räkenskapsåret 2015, liksom de enskilda ledamöternas närvaro.

Styrelsesammanträdena under 2015 har bland annat behandlat följande större punkter: bokslut 2014, delårsbokslut, externrevisionsrapport för år 2014, rapportering från kontrollfunktioner, utvärdering av styrelsearbetet, fastställa interna styrdokument samt budget och affärsplan 2015.

Styrelsen har under räkenskapsåret 2015 genomfört 10 sammanträden.

Styrelsens närvaro:

Namn	Närvaro antal möten
Otto Ramel	10
Ingemar Månsson	10
Carsten Andersson*	3
Anna Kleine**	6
Åsa Odell	10
Ulrika Nilsson**	5
Johnny Petré	10
Marianne Sjöbohm*	3
Anders Östryd	10
Susanne Petersson (vd)	10
Stefan Nilsson	9
Eva Dahlgren	9
Pauline Bergstrand	1

* = i styrelsen t.o.m. 5 mars 2015

** = i styrelsen fr.o.m. 5 mars 2015

Verkställande direktören

Den verkställande direktören ansvarar för den löpande operativa verksamheten i Länsförsäkringar Skåne. En skriftlig instruktion fastställer ansvarsfördelning mellan styrelse och vd. Vd har utsett en företagsledning som löpande ansvarar för olika delar av verksamheten. Vd ingår i styrelsen som ledamot.

Kontrollfunktionerna Internrevision

Internrevision är en oberoende granskningsfunktion som utgör styrelsens stöd i utvärdering av företagsstyrningssystemet. Internrevision ska genom granskning och rådgivning utvärdera om och kvalitetssäkra att verksamhetens övergripande interna styrning och kontrollsystem bedrivs på ett effektivt sätt, att den samlade rapporteringen till styrelsen ger en rättvisande korrekt och heltäckande bild av verksamheten, att verksamheten bedrivs enligt gällande interna och externa regelverk samt att styrelsens beslut och intentioner efterlevs.

Compliance

Compliance har en stödjande och kontrollerande roll i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs med god regelefterlevnad. Funktionen ska identifiera och informera om bland annat risker som kan uppkomma till följd av bristande regelefterlevnad, biträda vid utformning av interna regler, följa upp regelefterlevnaden och säkerställa att verksamheten informeras om nya och ändrade regler. Rapportering sker regelbundet till vd och styrelse.

Riskkontroll

Riskkontroll ansvarar för oberoende riskkontroll och ska utgöra ett stöd för vd, ledning och operativa enheter att fullgöra sitt ansvar för att bedriva verksamheten med god riskkontroll. Regelbunden rapportering skall ske till styrelse och vd. Riskkontroll ansvarar även för oberoende riskkontroll av finansförvaltningens verksamhet. Riskkontroll rapporterar regelbundet till styrelse och vd.

Avvikelser från svensk kod

Länsförsäkringar Skåne avviker främst från kodens bestämmelser på följande punkter:

Enligt koden ska granskning ske av delårsrapporter. Revisorerna granskar inte bolagets delårsrapport. Avvikelse från koden sker med hänsyn till att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag och syftet är att begränsa kostnaderna för bolaget.

Enligt koden skall inte styrelseledamot utses för längre tid än till slutet av nästa ordinarie bolagsstämma. Mandattiden för de bolagsstämmovalda ledamöterna uppgår till tre år. Skälet till avvikelserna från kodens bestämmelser är att få bättre kontinuitet i styrelsearbetet och att ge nyvald styrelseledamot rimlig tid att komma in i styrelsearbetet.

Fullmäktiges deltagande på bolagsstämma förutsätter fysisk närvaro. Bestämmelser om kallelse till bolagsstämman på bolagets hemsida tillämpas inte av bolaget. Med hänsyn till att fullmäktige utgör en begränsad krets och då möjligheten att delta genom ombud enligt lag inte får förekomma saknas skäl att tillämpa kodens bestämmelser om kallelse till bolagsstämma eller publicering av uppgifter inför stämman på bolagets hemsida.

Enligt koden ska revisorernas utvärdering av ersättningssystem som är lagstadgad för aktiemarknadsbolagen publiceras på hemsida inför stämman. Avvikelse från koden sker med hänsyn till att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag och syftet är att begränsa kostnaderna för bolaget.

Styrelsens rapport avseende intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen 2015

Denna rapport om intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen är en del av denna bolagsstyrningsrapport. Den har inte granskats av bolagets revisorer. Rapporten beskriver hur den interna kontrollen är organiserad utan att göra något uttalande om hur väl den fungerar. Styrelsen ansvarar för riktlinjer för kontroll och styrning av verksam-

heten. I detta ansvar ingår att upprätta ett effektivt system för riskhantering och intern kontroll av den finansiella rapporteringen. Denna ordning dokumenteras och kommuniceras i styrdokument i form av interna policyer, riktlinjer och instruktioner.

Kontrollmiljö

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med den organisation, beslutsordning samt fördelning av befogenheter och ansvar mellan de olika organ styrelsen och vd inrättat. Kontrollmiljön består även av de värderingar och den företagskultur som styrelsen, vd och ledningen kommunicerar och verkar utifrån i syfte att skapa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

Processen för intern kontroll och riskhantering baseras på kontrollmiljön och omfattar fyra huvudaktiviteter: riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Riskbedömning

Riskbedömning omfattar att identifiera och kartlägga väsentliga risker, som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Bolaget styrs med hjälp av gemensamma processer, där riskhantering är inbyggd i varje process och olika metoder används för att värdera och begränsa risker och för att säkerställa att identifierade risker hanteras i enlighet med fastställda styrdokument.

I syfte att identifiera processer för materiella fel i den finansiella rapporteringen, genomförs riskanalys. Med utgångspunkt från riskanalysen kartläggs processer och kontrollaktiviteter förknippade med nyckelrisker. De risker, som är förenade med den verksamhet som bedrivs i koncernens skilda delar, hanteras inom den del av koncernen där de uppkommer.

Kontrollaktiviteter

Riskerna i den finansiella rapporteringen begränsas genom noggrant förberedda bokslut, standardiserade arbetsrutiner med inbyggda kontrollfunktioner samt utvärdering av kontinuerliga förbättringar. Den finansiella informationen analyseras och granskas på olika nivåer i organisationen, innan den blir offentligt publicerad.

Ett kontinuerligt arbete pågår med att eliminera och reducera identifierade väsentliga risker, som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Arbetet inkluderar utveckling och förbättring av kontrollaktiviteter samt insatser för att medarbetarna ska ha rätt kompetens.

Information och kommunikation

De interna styrdokumenterna är föremål för översyn och beslut minst en gång per år. Styrdokumenterna skall publiceras på bolagets intranät. Varje chef ska se till att styrdokumenterna kommuniceras till underställd personal.

2015 i siffror

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Skåne, ömsesidigt bolag, avger härmed årsredovisning för 2015, bolagets 179:e verksamhetsår.

Verksamheten

Länsförsäkringar Skåne, vars verksamhetsområde utgörs av tidigare Malmöhus län samt kommunerna Båstad, Klippan, Perstorp, Simrishamn, Tomelilla, Åstorp, Ängelholm och Örkeljunga i tidigare Kristianstads län, erbjuder privatpersoner, lantbrukare och företag ett fullsortiment av skade- och personförsäkringar samt finansiella tjänster. Bolaget är marknadsledande på ett flertal områden.

Verksamheten inom skadeförsäkringsrörelsen bedrivs med egen koncession medan livförsäkring förmedlas till Länsförsäkringar Fondliv, banktjänster och fondsparande till Länsförsäkringar Bank samt djur- och grödaförsäkring till Agria Djurförsäkring. Samtliga dessa bolag ägs av de 23 länsförsäkringsbolagen gemensamt och ingår i en koncern med Länsförsäkringar AB som moderbolag. För de förmedlade affärerna har Länsförsäkringar Skåne ansvaret för kundrelationerna.

Ägarförhållanden

Länsförsäkringar Skåne är ett ömsesidigt försäkringsbolag med verksamhet i Skåne län. Det är bolagets sakförsäkringskunder som är ägare till bolaget. Dessa har inflytande på verksamheten och väljer de 50 fullmäktigeledamöter som företräder dem på bolagsstämman. Bolagsstämman utser bolagets styrelse, som under året har bestått av 8 ledamöter, inklusive VD. Därtill ingår två personalrepresentanter i styrelsen.

Organisationen

Länsförsäkringar Skåne är ett ömsesidigt försäkringsbolag och för enar det lokala bolagets fördelar med det stora bolagets resurser. Tillsammans med 22 andra länsförsäkringsbolag täcker länsförsäkringsgruppen hela Sverige. Länsförsäkringar Skåne äger tillsammans med övriga länsförsäkringsbolag Länsförsäkringar AB (LFAB), där länsförsäkringsgruppen har sin gemensamma utvecklings- och serviceorganisation samt produktbolag för bland annat djur- och livförsäkring, fondförvaltning och banktjänster.

Länsförsäkringar Skåne deltar också i länsförsäkringsgruppens gemensamma återförsäkringssystem. Återförsäkringsenheten inom

Länsförsäkringar AB hanterar all sakåterförsäkring för länsförsäkringsgruppen genom intern och extern återförsäkring. Länsförsäkringar Skåne äger dotterbolagen Länschem AB, AB Sundstorget och Bjäre Förvaltning i Ängelholm AB som tillsammans utgör koncernen.

Väsentliga händelser under året

Under 2015 har Länsförsäkringar Skåne haft fortsatta framgångar med god försäljning inom sakförsäkringar. Bolaget drabbades i slutet av året av en kraftig storm samt även andra storskador, vilket påverkade resultatet negativt. Trots höga skadekostnader i slutet av året så uppnås ett starkt försäkringstekniskt resultat som möjliggör att styrelsen föreslår att återbäring på 180 Mkr ska lämnas till våra sakförsäkringskunder.

Bolaget fortsätter att ta marknadsandelar inom bank och uppnådde en tillväxt på drygt 14 procent under året. Kunderna uppskattar vårt erbjudande med såväl rådgivning i det personliga kundmötet som enkelheten i våra digitala tjänster. För att ytterligare öka tillgängligheten kommer bolaget att öppna tre nya kundmötesplatser, två stycken i Malmö och en i Helsingborg under första kvartalet 2016. Länsförsäkringar Bank är särskilt framgångsrik i de digitala kanalerna och en bekräftelse på detta är att banken, för tredje året i rad, fått pris för bästa mobilapp. Återigen har Länsförsäkringar landets mest nöjda privatkunder i Svenskt Kvalitetsindex årliga mätningar.

Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB, är nu Sveriges snabbast växande kedja. Totalt bedrivs nu fastighetsmäklarverksamhet i samtliga 23 länsbolag i sammanlagt 159 bobutiker, varav 15 i Skåne. Under året har vi gjort en nystart med fastighetsförmedling i Malmö. Våra franchisetagare har långvarig erfarenhet av att driva framgångsrikt fastighetsmäklari. Inom vårt område har Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB förmedlat 1 592 affärer under året.

Väsentliga händelser efter verksamhetsårets slut

Digitalisering, urbanisering, klimatförändringar och ökade regulatoriska krav påverkar alla banker och försäkringsbolag på olika sätt. För att möta det starka förändringstryck som finns i vår bransch har vi anpassat vår organisation och från den 1 januari 2016 är bolaget organiserat i fyra affärsenheter: Affärsområde Sak, Affärsområde Bank och försäljning Sak, Affärsområde Liv samt Affärsenhet Marknad och Kommunikation. Affärsstöd, HR och Stab är stödjande enheter. Med den nya organisationen är det fokus på tre kärnaffä-

rer samtidigt som det är viktigt att vi har kvar det tydliga kundfokus som vi jobbat med sedan vi började arbeta i nuvarande struktur 2013.

Förväntad utveckling för 2016

Enligt bolagets målsättning bör sakförsäkringsrörelsen ge en marginal på minst 5% av premieintäkten. Detta kan komma att infrias om skadeutvecklingen blir normal under året. Avkastningen på bolagets placeringstillgångar har prognostiserats till cirka 5% för år 2016.

Nytt regelverk - Solvens II

Inom EU träffades under år 2009 en överenskommelse om att modernisera verksamhetsreglerna för försäkringsbolag, Solvens II. De nya reglerna innebär bland annat att större krav ställs på hur bolagen arbetar med att hantera sina risker. Reglerna innebär också att kraven på minsta buffertkapital i försäkringsbolag blir väsentligt närmare relaterat till storlek på bolagets risker.

Bolaget har under året fortsatt att implementera det nya regelverket i form av utveckling av den interna kontrollen, riskhanteringssystemet och genomförande av förberedelser inför nya krav på rapportering. I november 2015 beslutade riksdagen om en ny försäkringsrörelselag i enlighet med Solvens II-regelverket. Den nya lagen började gälla den 1 januari 2016.

Ändrade redovisningsprinciper

Enligt nuvarande författning från Finansinspektionen kan bolaget välja att diskontera skadereserver med en bedömd återstående skaderegleringstid (duration) om minst fyra år. Bolagets långsvansade reserver i denna kategori är reserver i Trafik samt Sjuk- och Olycksfallsgrenarna.

Bolaget har per den 31 december 2015 diskonterat trafikskade-, sjuk- och olycksfallsreserver. Vissa utbetalningar kan dröja ända upp till 30 år. Diskonteringen ger en positiv effekt på cirka 165 Mkr. Denna effekt redovisas direkt mot balansräkningen. Jämförelseåret har inte räknats om.

Risker och riskhantering

Länsförsäkringar Skånes verksamhet är förenad med risktagande vilket medför att företaget ska ha ett ändamålsenligt system för riskhantering och regelefterlevnad. Ett dylikt system måste för att uppnå effektivitet vara väl integrerat med företagsstyrningen och

innehålla metoder för intern styrning och kontroll. Hanteringen av risk ska vara en naturlig del i företagets dagliga verksamhet på alla nivåer och underlätta för verksamheten att nå uppsatta mål och leva upp till åtaganden mot försäkringstagarna. I not 2 beskrivs bolagets risker och riskhantering.

RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Affärsvolym

Den totala volymen av såväl egen sakförsäkringsaffär som gemensam affär fördelar sig enligt nedan.

Premieinkomst (Mkr)	2015	2014
Privat	533	496
Fastighet och företag	362	352
Lantbruk	149	136
Olycksfall	72	63
Motor - kasko	556	496
- trafik	358	338
Mottagen återförsäkring	100	546
Summa egen affär	2 130	2 427
Gemensam affär	1 135	1 157
Summa egen och gemensam affär	3 265	3 584
Bank - inlåning	6 073	5 146
- utlåning	18 070	16 014
Fond (marknadsvärde)	868	741

Premieinkomsten före avgiven återförsäkring uppgick till 2.129,6 (2.426,8) Mkr. Antalsmässigt ökade försäkringsstocken med ca 16 500 försäkringar.

Resultat och ställning

Bolagets sakförsäkringsrörelse har ytterligare stärkt sin marknadsposition i Skåne. Premieintäkten har ökat med 64,0 Mkr till 1 911,8 Mkr, och det är framförallt motor som har haft en stark tillväxt under året. Koncernens resultat före skatt uppgick till 434,6 (579,4) Mkr och resultat efter skatt uppgick till 303,6 (455,2) Mkr. Årets resultat i moderbolaget före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 402,0 (570,1) Mkr och resultatet efter bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 275,1 (255,8) Mkr. Det försäkringstek-

niska resultatet i moderbolaget uppgick till 50,2 (103,7) Mkr. Bolaget har efter en analys ändrat bedömningen hur fastigheter klassificeras i balansräkningen. Från och med årets bokslut redovisas samtliga fastigheter som förvaltningsfastigheter.

Skadeutfall/Driftskostnader

Kostnaden för försäkringsersättningar för egen räkning uppgår till 1.456,8 (1.541,7) Mkr. Antalet storskador (överstigande 0,3 Mkr) var 237 (289) stycken till en skadekostnad av 354,7 (369,9) Mkr.

Skadefrekvensen i motorfordonsförsäkring uppgår till 304 (274) skador per 1 000 försäkringar, medan frekvensen för övriga branscher uppgår till 184 (174) per 1 000 försäkringar. Avvecklingen av tidigare års avsättningar för oreglerade skador för egen räkning resulterade i ett resultat på 99,2 (99,5) Mkr. Detta efter reservupplösningar på totalt 41,8 Mkr. Driftskostnadsprocenten i försäkringsrörelsen ökade till 15,5% jämfört med 14,5% föregående år.

Kapitalförvaltning

Marknadsvärdet på koncernens placeringstillgångar (exkl depåer hos företag som avgivit återförsäkring) uppgick vid verksamhetsårets slut till 8 571 (7 681) Mkr enligt följande struktur:

Placeringsstruktur (Mkr)	2015	2014
Fastigheter	356	270
Aktier och andelar	3 996	2 857
Länsförsäkringar AB	1 833	1 646
Penningmarknad och obligationer	1 615	2 253
Likvida medel	771	655
Summa placeringstillgångar	8 571	7 681

Den totala avkastningen på koncernens placeringar uppgick till 476,2 (598,4) Mkr eller 5,8 (9,1) %, medan direktavkastningen uppgick till 138,1 (131,8) Mkr.

Personal

Upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare, samt beträffande övrig personal- och löneredovisning hänvisas till not 38.

Hållbarhet

Hållbarhet, även kallat CSR, handlar om att företag skall ta ansvar för hur de påverkar omvärlden, ur såväl ett ekonomiskt, miljömässigt som socialt perspektiv. För Länsförsäkringar Skåne är hållbarhetsfrågan inget nytt – vårt samhällsansvar kommer sig naturligt av att vi är kundägda. Sedan starten har samhällsengagemang och trygghet för våra kunder varit en av våra grundpelare. På senare tid har andra frågor, som till exempel vårt ansvar och engagemang för miljö kommit till.

Länsförsäkringar Skåne är sedan september 2003 miljöcertifierat enligt ISO 14001. Certifieringen innebär bland annat att bolaget har etablerat ett strukturerat och uthålligt sätt att arbeta med miljöfrågorna, integrerat i den löpande verksamheten.

Länsförsäkringar Skånes miljöarbete bedrivs inom flera områden med konkreta och mätbara mål inom dessa. Vi tar ansvar för miljön genom att vi ständigt arbetar för att förstärka vår positiva miljöpåverkan. Fokus för vårt miljöarbete är vår möjlighet att öka riskmedvetenheten och att verka för att minska skadekänsligheten. Varje skada som inträffar medför på olika sätt en miljöbelastning. För att minska antalet inträffade skador genomför vi därför riktade skadeförebyggande aktiviteter för våra kunder.

Det som samlar vårt hållbarhetsarbete är kunskap och kompetens. Vi delar med oss av vår och andras kunskap för att förebygga skador och skapa finansiell trygghet.

Förslag till disposition av resultatet

Styrelsen föreslår bolagsstämman besluta att årets resultat 275 117 tkr jämte balanserade vinstmedel 1 794 771 tkr, totalt 2 069 888 tkr balanseras i ny räkning. Resultatet av koncernens och moderbolagets verksamhet under räkenskapsåret och ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med därtill hörande noter.

Belopp i Mkr	2015	2014	2013	2012	2011
Premieintäkt f.e.r.	1 911,8	1 847,8	1 713,8	1 624,7	1 562,5
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	69,8	64,3	57,1	54,0	64,1
Försäkringsersättningar f.e.r.	-1 456,8	-1 541,7	-1 504,8	-1 391,4	-1 306,4
Driftskostnader f.e.r.	-296,2	-268,2	-262,6	-264,2	-262,7
Övriga tekniska kostnader	-3,9	-9,2	-	-	-
Tekniskt resultat i förs.rörelsen före återbäring/ägarutdelning	224,7	93,0	3,5	23,1	57,4
Återbäring	-180,0	-	2,8	6,0	-
Tekniskt resultat i förs.rörelsen efter återbäring/ägarutdelning	44,7	93,0	6,3	29,1	57,4
Finansrörelsens återstående kapitalavkastning	391,7	515,1	524,8	385,3	-315,3
Övriga intäkter och kostnader	-1,8	-28,7	-48,4	-31,3	-19,8
Resultat före skatt	434,6	579,4	482,7	383,1	-277,7
Årets resultat	303,6	455,2	377,8	395,3	-202,6
Ekonomisk ställning					
Placeringsstillgångar verkligt värde	8 571,5	7 681,1	6 371,0	5 536,8	5 055,9
Premieinkomst f.e.r.	1 980,3	1 902,2	1 741,6	1 666,9	1 583,2
Försäkr.tekn. avsättningar f.e.r.	4 011,2	3 920,9	3 029,4	2 717,8	2 567,0
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	3 892,7	3 434,4	2 979,2	2 601,4	2 200,0
Uppskjuten skatt	843,6	845,1	727,2	624,7	650,1
S:a konsolideringskapital	4 736,3	4 279,5	3 706,4	3 226,1	2 850,1
Konsolideringsgrad %	239,2	225,0	212,8	193,5	180,0
Justerad soliditet % *	37,6	35,5	36,7	36,8	34,4
Kapitalbas **	4 622,7	4 192,9	3 687,6	3 207,8	2 820,6
Erforderlig solvensmarginal	386,3	406,7	338,3	320,6	307,0
Nyckeltal för försäkringsrörelsen					
Skadeprocent f.e.r.	76,2%	83,4%	87,8%	85,6%	83,6%
Driftskostnadsprocent f.e.r.	15,5%	14,5%	15,3%	16,3%	16,8%
Totalkostnadsprocent f.e.r.	91,7%	97,9%	103,1%	101,9%	100,4%
Nyckeltal för direkt försäkring ***					
Skadeprocent brutto	86,8%	81,5%	93,0%	91,8%	85,6%
Driftskostnadsprocent brutto	14,8%	13,7%	13,9%	15,2%	15,0%
Totalkostnadsprocent brutto	101,6%	95,2%	106,9%	107,0%	100,6%
Nyckeltal för kapitalförvaltning					
Direktavkastning %	1,8	2,0	2,3	2,7	2,2
Totalavkastning %	5,8	9,1	10,6	8,6	-4,5

* Beskattat eget kapital inklusive övervärden i tillgångar plus obeskattade reserver efter avdrag för latent skatt, i förhållande till balansomslutningen.

** Avser moderbolagets kapitalbas med beaktandet av övervärden i dotterbolags placeringstillgångar, vilket är i överensstämmelse med bolagets solvensdeklaration.

*** Avser moderbolaget.

Belopp i tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieintäkter för egen räkning (f.e.r)			
Premieinkomst	3	2 129 647	2 426 753
Premier för avgiven återförsäkring		-149 389	-524 510
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	26	-68 493	-54 401
		1 911 765	1 847 842
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	69 762	64 321
Försäkringsersättningar f.e.r.			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>	5		
Före avgiven återförsäkring		-1 786 131	-1 688 206
Återförsäkrares andel		291 719	353 783
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador f.e.r.</i>	5		
Före avgiven återförsäkring		14 665	-323 161
Återförsäkrares andel		22 904	115 889
		-1 456 843	-1 541 695
Driftskostnader f.e.r.	6, 38, 39	-296 157	-268 202
Övriga tekniska kostnader	7	-3 870	-9 192
Skadeförsäkringsrörelsens tekn. resultat före återbäring		224 657	93 074
Återbäring/Ågarutdelning		-180 000	-18
Skadeförsäkringsrörelsens tekn. resultat efter återbäring		44 657	93 056
ICKE TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		44 657	93 056
Kapitalavkastning, intäkter	8, 12	457 080	545 303
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	9, 12	76 849	65 689
Kapitalavkastning, kostnader	10, 12	-14 666	-31 613
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	11, 12	-57 770	-
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-69 762	-64 321
Övriga intäkter	6, 13	239 044	207 052
Övriga kostnader	6, 13	-240 530	-235 979
Dotterbolagens rörelseresultat	14	-306	206
Resultat före skatt		434 596	579 393
Skatt på årets resultat	15	-131 005	-124 225
Årets resultat		303 591	455 168

Belopp i tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
Rapport över totalresultatet för koncernen		2015	2014
Belopp i tkr			
Årets resultat		303 591	455 168
Övrigt totalresultat			
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat inkl. skatt		-	-
Poster som inte kan omföras till årets resultat inkl. skatt		25 457	-
Årets övriga totalresultat		25 457	-
ÅRETS TOTALRESULTAT		329 048	455 168

Belopp i tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Andra immateriella tillgångar	16	-	5 530
		-	5 530
Materiella tillgångar			
Rörelsefastigheter	17	-	187 826
Placeringstillgångar			
Förvaltningsfastigheter	17	356 459	59 600
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>	19, 20, 21		
Aktier och andelar		5 829 274	4 713 709
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		1 590 059	2 221 359
Övriga lån		25 000	31 412
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		726	1 038
		7 801 518	7 027 118
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	27	941 395	992 763
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	22	583 891	551 549
Fordringar avseende återförsäkring		34 693	143 141
Övriga fordringar		72 266	6 632
		690 850	701 322
Andra tillgångar			
Övriga materiella tillgångar	23	16 153	6 711
Likvida medel		770 717	655 005
		786 870	661 716
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		-	195
Förutbetalda anskaffningskostnader	24	27 000	23 200
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		103 553	73 240
		130 553	96 635
SUMMA TILLGÅNGAR		10 351 186	9 672 910

Belopp i tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Övrigt eget kapital		1 729 341	1 734 708
Omvärderingsreserv		-	8 970
Balanserad vinst		1 859 786	1 235 526
Årets resultat		303 591	455 168
	25	3 892 718	3 434 372
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	26	880 206	811 713
Oreglerade skador	27	3 892 349	4 101 901
Återbäring och rabatter	28	180 000	-
		4 952 555	4 913 614
Avsättning för andra risker och kostnader			
Pensioner och liknande förpliktelser	29	8 054	13 454
Aktuell skatteskuld	30	164 419	36 717
Uppskjuten skatteskuld	30	843 619	808 393
Övriga avsättningar	31	722	834
		1 016 814	859 398
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	32	351 538	318 986
Skulder avseende återförsäkring		14 032	32 647
Övriga skulder		49 750	40 644
		415 320	392 277
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33	73 779	73 249
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		10 351 186	9 672 910

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter, se not 34 och 35.

Belopp i tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31	Belopp i tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE				Bokslutsdispositioner			
Premieintäkter för egen räkning (f.e.r)							
Premieinkomst	3	2 129 647	2 426 753	Förändring av säkerhetsreserven		207 557	-145 000
Premier för avgiven återförsäkring		-149 389	-524 510	Förändring av periodiseringsfond		-200 750	-94 500
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	26	-68 493	-54 401	Resultat före skatt		408 802	330 615
		1 911 765	1 847 842	Skatt på årets resultat	15	-133 685	-74 772
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	69 762	64 321	Årets resultat		275 117	255 843
Försäkringsersättningar f.e.r.				Rapport över totalresultatet för moderbolaget		2015	2014
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>	5			Belopp i tkr			
Före avgiven återförsäkring		-1 786 131	-1 688 206	Årets resultat		275 117	255 843
Återförsäkrarens andel		291 719	353 783	Årets övriga totalresultat		-	-
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador f.e.r.</i>	5			ÅRETS TOTALRESULTAT		275 117	255 843
Före avgiven återförsäkring		14 665	-323 161				
Återförsäkrarens andel		22 904	115 889				
		-1 456 843	-1 541 695				
Driftskostnader f.e.r.	6, 38, 39	-290 627	-257 592				
Övriga tekniska kostnader	7	-3 870	-9 192				
Skadeförsäkringsrörelsens tekn. resultat före återbäring		230 187	103 684				
Återbäring/Ågarutdelning		-180 000	-18				
Skadeförsäkringsrörelsens tekn. resultat efter återbäring		50 187	103 666				
ICKE TEKNISK REDOVISNING							
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		50 187	103 666				
Kapitalavkastning, intäkter	8, 12	457 080	545 303				
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	9, 12	38 412	46 007				
Kapitalavkastning, kostnader	10, 12	-14 666	-31 613				
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	11, 12	-57 770	-				
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-69 762	-64 321				
Övriga intäkter	6, 13	239 044	207 052				
Övriga kostnader	6, 13	-240 530	-235 979				
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		401 995	570 115				

Belopp i tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	17	302 000	265 300
Aktier och andelar i koncernföretag	18	30 216	7 360
Andra finansiella placeringstillgångar	19, 20, 21		
Aktier och andelar		5 630 909	4 553 781
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		1 690 117	2 321 417
Övriga lån		61 240	42 892
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		726	1 038
		7 715 208	7 191 788
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	27	941 395	992 763
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	22	583 891	551 549
Fordringar avseende återförsäkring		34 693	143 141
Övriga fordringar		72 072	6 619
		690 656	701 309
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	23	16 141	5 889
Kassa och bank		760 364	652 370
		776 505	658 259
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		-	195
Förutbetalda anskaffningskostnader	24	27 000	23 200
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		103 435	73 213
		130 435	96 608
SUMMA TILLGÅNGAR		10 254 199	9 640 727

Belopp i tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Reservfond		29 790	29 790
Balanserad vinst		1 794 771	1 409 630
Årets resultat		275 117	255 843
	25	2 099 678	1 695 263
Obeskattade reserver			
Utjämningsfond		50 667	50 667
Säkerhetsreserv		1 833 000	2 040 557
Periodiseringsfond		295 250	94 500
		2 178 917	2 185 724
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	26	880 206	811 713
Oreglerade skador	27	3 892 349	4 101 901
Återbäring och rabatter	28	180 000	-
		4 952 555	4 913 614
Avsättning för andra risker och kostnader			
Pensioner och liknande förpliktelser	29	8 054	13 454
Aktuell skatteskuld	30	164 419	36 717
Uppskjuten skatteskuld	30	363 855	329 629
Övriga avsättningar	31	722	834
		537 050	380 634
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	32	351 538	318 986
Skulder avseende återförsäkring		14 032	32 647
Övriga skulder		46 768	40 644
		412 338	392 277
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33	73 661	73 215
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		10 254 199	9 640 727

POSTER INOM LINJEN**Ställda säkerheter**

För försäkringstekniska avsättningar (f.e.r) registerförda tillgångar	4 011 160	3 920 851
---	-----------	-----------

Eventualförpliktelser

Borgensåtagande för Föreningen Partrederiet Klara Marie 838800-7554	360	360
---	-----	-----

Belopp i tkr	Omvärderings- reserv	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt eget kapital
KONCERNEN				
Ingående eget kapital 2014-01-01	8 970	2 592 413	377 821	2 979 204
Vinstdisposition 2013 års resultat		377 821	-377 821	-
Periodens resultat		-	455 168	455 168
Utgående eget kapital 2014-12-31	8 970	2 970 234	455 168	3 434 372
Ingående eget kapital 2015-01-01	8 970	2 970 234	455 168	3 434 372
Vinstdisposition 2014 års resultat		455 168	-455 168	-
Diskonterings effekt av trafik- samt sjuk och olycksfallsaffären		129 298	-	129 298
Periodens resultat		-	303 591	303 591
Övrigt totalresultat				
Ändrad uppskattning och bedömning av fastigheter	-8 970	34 427	-	25 457
Utgående eget kapital 2015-12-31	-	3 589 127	303 591	3 892 718

Belopp i tkr	BUNDET KAPITAL		FRITT KAPITAL	
	Reservfond	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt eget kapital
MODERBOLAGET				
Ingående eget kapital 2014-01-01	29 790	1 150 105	259 525	1 439 420
Vinstdisposition 2013 års resultat		259 525	-259 525	-
Årets resultat tillika totalresultat		255 843	255 843	
Utgående eget kapital 2014-12-31	29 790	1 409 630	255 843	1 695 263
Ingående eget kapital 2015-01-01	29 790	1 409 630	255 843	1 695 263
Vinstdisposition 2014 års resultat		255 843	-255 843	-
Diskonterings effekt av trafik- samt sjuk och olycksfallsaffären		129 298	-	129 298
Årets resultat tillika totalresultat		-	275 117	275 117
Utgående eget kapital 2015-12-31	29 790	1 794 771	275 117	2 099 678

Belopp i tkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	jan-dec 2015	jan-dec 2014	jan-dec 2015	jan-dec 2014
Premieinbetalningar, efter avgiven återförsäkring	1 961 853	1 867 146	1 961 853	1 867 146
Skadeutbetalningar, efter avgiven återförsäkring	-1 355 525	-1 427 695	-1 355 525	-1 427 695
Utbetalning av driftskostnader	-311 744	-316 901	-310 533	-316 913
Övriga in- och utbetalningar	105 057	286 794	96 020	286 794
Betald Skatt	-70 997	-36 760	-70 828	-36 716
Kassaflöde från löpande verksamheten	328 644	372 584	320 987	372 616
Investeringsverksamheten				
Förvärv av:				
aktier och andelar	-1 929 096	-2 241 333	-1 929 096	-2 241 333
obligationer och andra räntebärande papper	-1 135 224	-1 697 044	-1 135 224	-1 697 044
Avyttring av:				
aktier och andelar	1 094 628	2 260 785	1 094 628	2 260 785
obligationer och andra räntebärande papper	1 626 964	1 295 902	1 626 964	1 295 902
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-	-	-	-
Ränteinbetalningar	53 360	35 739	53 349	35 699
Erhållna utdelningar	76 386	88 113	76 386	88 113
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-212 982	-257 838	-212 993	-257 878
Årets kassaflöde	115 662	114 746	107 994	114 738
Likvida medel vid årets början	655 055	540 309	652 370	537 632
Likvida medel vid årets slut	770 717	655 055	760 364	652 370
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:				
Kassa och bank	768 693	652 645	760 364	652 370
Kortfristiga placeringar, jämställda med likvida medel	2 024	2 410	-	-
	770 717	655 055	760 364	652 370

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkten att:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningstidpunkten.

Belopp i tkr	TOTALT 2015	Sjuk & olycksfall	Hem & villa	Företag & fastighet	Motor- fordon	Trafik	Summa dir försäkring sv risker	Mottagen återför- säkring
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat								
Premieintäkter f.e.r. Not A, C	1 911 765	66 463	493 001	418 756	522 950	310 083	1 811 253	100 512
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	69 762	7 216	9 497	9 773	6 873	21 355	54 714	15 048
Försäkringsersättningar f.e.r. Not B, C	-1 456 843	-65 336	-443 115	-257 229	-390 570	-232 411	-1 388 661	-68 182
Driftskostnader f.e.r. Not C	-290 627	-8 098	-61 898	-100 303	-67 091	-46 441	-283 831	-6 796
Övriga tekniska kostnader	-3 870	-	-	-	-	-3 870	-3 870	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring/ägarutdelning								
Återbäring/ägarutdelning	-180 000	-6 818	-50 291	-44 818	-47 446	-30 627	-180 000	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring/ägarutdelning								
	50 187	-6 573	-52 806	26 179	24 716	18 089	9 605	40 582
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat 2014 före återbäring/ägarutdelning								
	103 684	30 573	751	-8 530	49 743	42 172	114 709	-11 025
Avvecklingsresultat före avgiven återförsäkring								
	42 310	-	9 563	24 999	16 839	-9 091	42 310	-
Försäkringstekniska avsättningar, före avg åf								
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	880 206	34 614	240 431	181 010	253 617	165 609	875 281	4 925
Avsättning för oreglerade skador	3 892 349	260 541	308 611	469 059	83 529	1 690 589	2 812 329	1 080 020
Avsättning för återbäring/ägarutdelning	180 000	6 818	50 291	44 818	47 446	30 627	180 000	-
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring	4 952 555	301 973	599 333	694 887	384 592	1 886 825	3 867 610	1 084 945
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar								
Avsättning för oreglerade skador	-941 395	-7 088	-56 269	-203 252	-1 641	-673 145	-941 395	-

Belopp i tkr	TOTALT 2015	Sjuk & olycksfall	Hem & villa	Företag & fastighet	Motor- fordon	Trafik	Summa dir försäkring sv risker	Mottagen återför- säkring	
Not A Premieintäkter f.e.r.									
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	2 129 647	72 102	533 092	511 057	556 051	357 708	2 030 010	99 637	
Premier för avgiven återförsäkring	-149 389	-374	-23 400	-84 411	-3 982	-37 222	-149 389	-	
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-68 493	-5 265	-16 691	-7 890	-29 119	-10 403	-69 368	875	
	1 911 765	66 463	493 001	418 756	522 950	310 083	1 811 253	100 512	
Not B Försäkringsersättningar f.e.r.									
Utbetalda försäkringsersättningar									
Före avgiven återförsäkring	-1 786 131	-40 711	-486 560	-426 024	-394 700	-271 864	-1 619 859	-166 272	
Återförsäkrarens andel	291 719	1 218	91 465	141 882	3 542	53 612	291 719	-	
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r.									
Före avgiven återförsäkring	14 665	-23 570	-9 113	-1 481	4 045	-53 306	-83 425	98 090	
Återförsäkrarens andel	22 904	-2 273	-38 907	-28 394	-3 457	39 147	22 904	-	
	-1 456 843	-65 336	-443 115	-257 229	-390 570	-232 411	-1 388 661	-68 182	
Not C Avgiven Återförsäkring									
Premier	-149 389	-374	-23 400	-84 411	-3 982	-37 222	-149 389	-	
Skador	314 623	-1 055	52 558	170 276	85	92 759	314 623	-	
Driftskostnader	5 791	-6	1 133	5 071	-34	-373	5 791	-	
Resultat	171 025	-1 435	30 291	90 936	-3 931	55 164	171 025	-	
Not D Kostnader och intäkter per försäkringsklass									
Belopp i tkr	TOTALT 2015	Olycksfall & sjukdom	Motorfordon ansvar mot tredje man	Motorfordon övr. kl.	Brand- och ann. egen- domskada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa dir försäkring sv risker	Mottagen återför- säkring
Premieinkomst, brutto	2 129 647	127 455	357 708	556 051	881 024	44 837	62 935	2 030 010	99 637
Premieintäkt, brutto	2 061 154	120 489	347 305	526 932	860 569	44 001	61 346	1 960 642	100 512
Försäkringsersättningar, brutto	-1 771 466	-119 028	-325 170	-390 655	-801 225	-28 810	-38 396	-1 703 284	-68 182
Driftskostnader, brutto	-296 418	-14 816	-46 068	-67 057	-143 679	-8 448	-9 554	-289 622	-6 796
Resultat av avgiven återförsäkring	171 025	-1 435	55 164	-3 931	121 227	-	-	171 025	-
Skadeprocent brutto	86%	99%	94%	74%	93%	65%	63%	87%	68%

Företagsinformation

Denna års- och koncernredovisning omfattar kalenderåret 2015 och avges per 31 december 2015. Den avser Länsförsäkringar Skåne, ömsidigt skadeförsäkringsbolag med säte i Helsingborg.

Adressen till huvudkontoret är Södergatan 15, Helsingborg och organisationsnummer är 543001-0685. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 19 februari 2016. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställelse på stämman den 16 mars 2016. Koncernens huvudsakliga verksamhet beskrivs i förvaltningsberättelsen.

Not 1 Redovisningsprinciper

Koncernens redovisningsprinciper

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningar av dessa utgivna av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) så som de har antagits av EU. Därutöver tillämpas lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (1995:1560) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:26 med ändringsföreskrifter i FFFS 2009:12 samt FFFS 2011:28. Koncernen följer Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget upprättar sin redovisning enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (1995:1560) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:26 med ändringsföreskrifter i FFFS 2009:12 samt FFFS 2011:28. Bolaget tillämpar även RFR 2 Redovisning för juridiska personer utgivna av Rådet för finansiell rapportering. Reglerna i RFR 2 innebär att moderbolaget ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS så långt det är möjligt inom ramen för lagar och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som skall göras.

Förutsättning och bedömningar

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i tusentals kronor (tkr) om inte annat

anges. Transaktioner i utländsk valuta räknas om till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen.

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att försäkringsföretagets ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår. Bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisningen och värdering av försäkringstekniska avsättningar har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna. Värderingen av avsättningarna behandlas i nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringsavtal samt i not 2 där upplysningar om risker i verksamheten lämnas.

Ändrade redovisningsprinciper

Nedan beskrivs vilka ändrade redovisningsprinciper som koncernen tillämpar från och med 1 januari 2015. Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 1 januari 2015 har inte haft någon väsentlig effekt på koncernens redovisning.

Länsförsäkringar Skåne diskonterar från och med 2015 samtliga trafikskade- samt sjuk- och olycksfallsreserver. Vissa utbetalningar kan dröja ända upp till 30 år. Diskonteringen har förbättrat årets skaderesultat (se not 27). Enligt nuvarande författning från Finansinspektionen kan bolaget valfritt välja att diskontera alla skadereserver med en bedömd återstående skaderegleringstid (duration) om minst fyra år. Bolagets långsvansade reserver i denna kategori är reserver i Trafik samt Sjuk- och Olycksfallsgrenarna. I detta stycke redovisar bolaget sina antaganden om diskonte-

ringsränta. Föregående års motsvarande siffror anges inom parentes. Räntan är baserad på medelvärdet av räntan på en 7-årig svensk statsobligation över åren 2011-2015, där värdet för 2015 beräknas på perioden januari - augusti. Metoden ger i år ett värde på 1,44% (1,91%), vilket efter avrundning blir 1,50% (2,00%). Från detta värde görs ett allmänt riskavdrag om 20 % av räntesatsen, med det avrundande resultatet 1,25% (1,50%). Räntan ska vara en försiktig uppskattning av direktavkastningen under hela skadeavvecklingen. Sannolikt kommer femårsmedelvärdet nästa år att sjunka, och Länsförsäkringar Skåne har valt att redan i år av försiktighet minska räntesatsen till 1,00%. Bolaget har inte räknat om jämförelsesiffrorna från föregående år.

IFRIC 21 Avgifter: Tolkningsuttalandet behandlar hur olika avgifter som är ålagda av staten ska redovisas. IFRIC 21 gäller för avgifter som faller inom ramen för IAS 37 samt för åtaganden att betala avgifter som är säkra till belopp och tidpunkt. IFRIC 21 gäller inte för inkomstskatter (IAS 12) och böter. Bara redovisning av skuldsidan behandlas och inte huruvida debetsidan är en kostnad eller tillgång. Uttalandet har inneburit att skuld för fastighetsskatt redovisas per den 1 januari då skyldigheten att betala skatten uppkommer. Hela skulden redovisas den 1/1 samtidigt som en förutbetalad kostnad avseende fastighetsskatt redovisas.

Årliga förbättringar av IFRS av IFRS (2011-2013) (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 13, IAS 40) ska enligt EU tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2015 eller senare. *IAS 40: Det förekommer att förvärv av förvaltningsfastigheter görs genom att man förvärvar det bolag som innehar fastigheterna istället för att förvärva fastigheterna direkt. En bedömning behöver då göras huruvida detta anses utgöra ett förvärv av en rörelse eller en tillgång (förvaltningsfastigheten). Ett tillägg har nu gjorts i IAS 40 för att klargöra att denna bedömning görs utifrån reglerna i IFRS 3 och inte utifrån IAS 40.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nedan beskrivs nya eller ändrade IFRS som förväntas att få effekt på företagets finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka företagets finansiella rapporter.

IFRS 9 Finansiella instrument kommer att ersätta IAS 39 Finan-

siella instrument: Redovisning och värdering. IASB har genom IFRS 9 färdigställt ett helt "paket" av förändringar avseende redovisning av finansiella instrument. Paketet innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande ("expected loss") nedskrivningsmodell och förenklade förutsättningar för säkringsredovisning. IFRS 9 träder ikraft 1/1 2018 och tidigare tillämpning är tillåten givet att EU antar standarden. EU planerar att godkänna standarden under första halvåret 2016.

Tillämpade principer för poster i moderbolagets resultat- och balansräkning

Premieinkomst/premieintäkt

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning. Premieintäkten motsvarar den del av premieinkomsten som är intjänad. Ej intjänad premie avsätts till "Avsättning för ej intjänade premier".

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Den totala kapitalavkastningen redovisas i det Icke tekniska resultatet. En del av kapitalavkastningen förs över från kapitalförvaltningsresultatet till tekniskt resultat för försäkringsrörelsen baserat på nettot av försäkringsrörelsens genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar och utestående nettofordringar. Se även not 4.

Försäkringsersättningar

I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar, förändringar i avsättningar för oreglerade skador samt kostnader för skadereglering.

Driftskostnader

Driftskostnader i försäkringsrörelsen redovisas funktionsuppdelade som anskaffningskostnader, skaderegleringskostnader och administrationskostnader. Driftskostnader för skadereglering redovisas som en del av resultaträkningens försäkringsersättningar. Under Icke tekniskt resultat redovisas kapitalavkastningens driftskostnader. I övriga intäkter och kostnader redovisas den gemensamma livförsäkringsaffären, gemensamma bank- och fondtjänster och Agria.

Övriga tekniska kostnader

Trafikförsäkringsföreningen (TFF) är ett samarbetsorgan för de försäkringsbolag som har rätt att förmedla trafikförsäkring i Sverige. Dessa försäkringsbolag är enligt lag skyldiga att vara medlemmar i TFF. En av föreningens huvuduppgifter är att reglera trafikskador som orsakats av okända, oförsäkrade och utländska fordon. Andra huvuduppgifter är att ta ut en lagstadgad avgift av ägare till oförsäkrade fordon. TFF:s egna intäkter utgörs främst av betalda trafikförsäkringsavgifter och finansiella intäkter. Driftskostnaderna och skadekostnaderna överstiger regelmässigt intäkterna och det uppkommer årligen ett nettounderskott i TFF:s verksamhet. Av regler i trafikskadlagen följer att medlemsbolagen har ett ansvar att finansiera detta nettounderskott. Se not 7.

Ersättningar till anställda

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas som en kostnad i resultaträkningens när de uppstår. Förmånsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas på samma sätt som premiebestämda. Bolaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19 och redovisar därför i enlighet med Rådet för finansiell rapporterings uttalande UFR 10, som bedömts vara tillämplig även för företagets pensionsplan. Bolaget har från och med 2008 två olika pensionsplaner i enlighet med bestämmelserna i kollektivavtal. Förmånsbestämd plan för alla födda 1971 och tidigare och avgiftsbestämd plan för alla födda 1972 eller senare. Utöver detta gör bolaget avsättning för pensioner utöver trygandelagens regler för de anställda som omfattas av den så kallade "62-års regeln". Se not 29.

Avgiven återförsäkring

Som premie redovisas den periodiserade premien för ingångna återförsäkringsavtal. Återförsäkrarnas andel i skador redovisas under försäkringsersättningar.

Kapitalförvaltningens resultat

Resultatet från kapitalförvaltning redovisas under Icke tekniskt resultat och fördelas på direktavkastning och värdeförändringar uppkomna från marknadsmässiga kursfluktuationer samt förvaltningskostnader.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt och redovisas i resultaträkningens. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhålls avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutande eller i praktiken beslutande per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder per balansdagen.

Byggnader och Mark

Fastigheterna definieras som förvaltningsfastigheter. Samtliga fastigheter är värderade till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i resultaträkningens. Då värderingen sker till verkligt värde, sker ingen avskrivning på fastigheterna.

Fastigheterna har värderats per den 31 december 2015. Marknadsvärdet har bedömts med stöd av en ortsprismetod och en nuvärde-metod. Ortsprismetoden baseras i grunden på analyser av överlåtelser av lagfarna köp av vad som kan anses vara jämförbara fastigheter på en fri och öppen marknad. Nuvärde-metoden, som också kallas avkastningsmetoden, innebär ett studium av fastigheternas framtida driftnetton vilka ställs i relation till marknadens avkastningskrav för aktuell typ av fastighet.

Finansiella instrument

Finansiella tillgångar tas upp i balansräkningens när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsredovisning). Kundfordringar tas upp i balansräkningens när de faktureras och leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger.

Tillgångar tas bort från balansräkningens när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Skulder tas bort från balansräkningens när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningens om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavanden netto. Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Redovisning till verkligt värde sker via resultaträkningens.

Länsförsäkringar Skåne förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (alla aktier, obligationer, derivat och fastigheter) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat. Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier såsom till exempel Länsförsäkringar AB ingår i denna utvärdering. Det är därför bolagets bedömning att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen ger en mer relevant redovisningsinformation för läsarna av årsredovisningen. Av detta skäl väljer Länsförsäkringar Skåne alltid att kategorisera sina finansiella instrument såsom finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde, med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen, utgörs i balansräkningen av fastigheter, aktier och räntebärande placeringar.

Klassificeringen av instrumenten görs i tre nivåer. Hur och vilka upplysningar som finns om instrumentet är avgörande för vilken nivå det indelas i. Resultatet av dessa upplysningskrav redovisas i not 21.

Nivå 1 består av finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad. Då Länsförsäkringar Skåne inte har tillgång till systemstöd för att värdera enligt senaste köpkurs har bolaget i likhet med tidigare värderat noterade finansiella instrument till senast betalkurs. Denna avvikelse bedöms inte påverka värderingen av noterade finansiella instrument i någon materiell omfattning. Vad gäller transaktionskostnaderna medräknas dessa i anskaffningsvärdet för finansiella tillgångar. Räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde fördelat på upplupet anskaffningsvärde och värdeförändring. Vid värdering till verkligt värde används på marknaden noterade köp/säljkurser.

Nivå 2 visar bl.a. bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB. Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet aktiernas verkliga värde.

Nivå 3, onoterade tillgångar vars värde fastställs genom att använda olika värderingstekniker, som exempelvis genomförda transaktioner och anskaffningsvärde.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar har värderats till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar. Dessa baseras på den historiska anskaffningskostnaden och bedömd ekonomisk livslängd. Avskrivningstiden som används är 3-10 år.

Kassa och bank

Kassa och bank består av, förutom mindre kassabelopp, banktillgodohavande i försäkringsrörelsen och medel överförda till kapitalförvaltningen som inte investerats i placeringstillgångar.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal tas upp som en tillgång "förutbetalda anskaffningskostnader" och skrivs sedan av under en tolv månaders period.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Även företagets avsättning för återbäring/ägarutdelning ingår i denna post. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Skadelivräntor

Länsförsäkringar Skåne har sedan 2014-12-30 övertagit skadelivräntor och trafikaffär i avveckling från Länsförsäkringar Sak AB. Trafikskadereserver avges till en återförsäkringspool i Länsförsäkringar Sak AB (avgiven återförsäkring). En stor del av volymen för Skadelivräntor hedgas med realränteobligationer vilket begränsar ränte- och inflationsrisken i utbetalningarna.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporisberäkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget (IBNR), inkluderar även kostnader för skadereglering. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning.

Återbäring/ägarutdelning och rabatter

Utgörs av avsättningar för återbäring/ägarutdelning och rabatter till försäkringstagare.

Avsättning för andra risker och kostnader

Företagets pensioner och liknande förpliktelser har utöver kollektivavtalade tjänstepensioner som tryggats genom försäkring, också i särskilda avtal utfäst sig till att vissa anställda kan avsluta sin anställning vid en tidigare tidpunkt än 65 års ålder och en ytterligare ersättning än den som den kollektivavtalade pensionsförmånen då ger. Se not 29.

Dotterbolag

Dotterbolag redovisas enligt förvärvsmetoden i koncernen. Dotterbolagens finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör. I moderbolaget redovisas dotterbolagen under Placeringstillgångar (Aktier och andelar i koncernföretag). Värdet på dotterbolagens aktier motsvarar dotterbolagens substansvärde.

Koncernbidrag

Redovisning av koncernbidrag kan göras antingen enligt huvudregeln eller enligt alternativregeln. Länsförsäkringar Skåne redovisar enligt huvudregeln och innebär inga förändringar jämfört med tidigare regler i RFR 2, dvs erhållna koncernbidrag som moderbolag erhåller från dotterbolag redovisas som finansiell intäkt. Lämnade koncernbidrag från moderbolag till dotterbolag redovisas som ökning av andelar i koncernföretag. Lämnade och erhållna koncernbidrag som dotterbolag lämnar till moderbolag redovisas direkt mot eget kapital i dotterbolaget. Detta gäller även koncernbidrag som lämnas eller erhålls mellan systerföretag.

Skillnaden mellan moderbolagets och koncernens redovisningsprinciper

De ovan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter. Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

Immateriella tillgångar

Utgifter för utveckling av Länsförsäkringsgruppens försäkringssystem Rally och Sally redovisas som kostnad i moderbolagets resultaträkning men som en tillgång i koncernbalansräkningen med en avskrivningstid på 5 år.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inkl uppskjuten skatt. I koncernredovisningen delas dessa upp på uppskjuten skatt och eget kapital.

Not 2 Risker och riskhantering

Inledning

Att bedriva försäkrings- och bankverksamhet innebär ett risktagande. Kunskaper om risker är en kärnkompetens inom bank och försäkring. En alltmer volatil finansiell marknad och mer detaljerade regelverk ställer ökade krav på finansiella företag och inte minst på riskhantering. Hantering och kontroll av risker är därför en naturlig del i bolagets dagliga verksamhet på alla nivåer för att underlätta verksamheten att nå uppsatta mål samt leva upp till åtaganden mot försäkringstagarna.

Risker och riskhantering

Riskstrategin är en integrerad del i bolagets verksamhetsstyrning vilken, givet bolagets affärsstrategi, syftar till att styra bolagets risktagande så att en bra avvägning mellan risktagande och förutsättningar för avkastning uppnås. Risktagande är nödvändigt för att uppnå verksamhetens mål vilket innebär att risker inte nödvändigtvis behöver minimeras men ska styras medvetet så att inga onödiga risker tas eller på något sätt uppmuntras. Tydliga interna system för bevakning av riskrelaterade händelser samt en god intern kontrollmiljö bidrar till rätt nivå av risktagande.

Bolagets riskarbete utgår från den av styrelsen beslutade riskpolicyn som fastställer bolagets riskstrategi och övergripande risktolerans och riskaptit. Därutöver beslutar styrelsen om ytterligare styrdokument som exempelvis affärsplan, policy och riktlinjer för kapitalförvaltning samt skuldämningspolicy. Den övergripande risktoleransen uttrycks som en lägsta nivå för bolagets kapitalkvot, dvs kapitalbasen i förhållande till det totala solvenskapitalkravet. Kapitalbas ska dessutom vara tillräckligt stor för att med betryggande marginal uppfylla de krav som ställs för att uppfylla Finansinspektionens Trafikljus.

Organisation av riskarbetet

Riskhantering följer roll- och ansvarsfördelning enligt de tre försvarslinjerna:

- Första försvarslinjen avser alla riskhanteringsaktiviteter som utförs av linjeledning och anställda. Verksamheten som tar risken äger också risken, vilket innebär att den dagliga hanteringen av risker sker i verksamheten. Alla anställda har ett eget ansvar att bidra till en god riskkultur genom att efterleva interna regler avseende koncernens system för att hantera risk.
- Andra försvarslinjen utgörs av kontrollfunktionerna Riskkontroll och Compliance, som sätter principer och ramverk för riskhantering.
- Tredje försvarslinjen avser Internrevision som genomför oberoende regelbunden granskning av förvaltning, system och interna kontroller.

Funktionen för Riskkontroll rapporterar kvartalsvis till styrelsen om hur bolagets samtliga risker utvecklas. Riskkontroll kontrollerar även att det finns en adekvat riskmedvetenhet och acceptans för att hantera risker på daglig basis. Riskkontroll är även stödjande och arbetar för att verksamheten har de rutiner, system och verktyg som krävs för att upprätthålla den löpande hanteringen av risker. Compliancefunktionen följer upp att regler och riktlinjer efterlevs. Styrelsen har tre utskott till sitt förfogande, finansutskottet, revisionsutskottet och ersättningsutskottet.

I finansutskottet ingår styrelseordförande, styrelseledamot, VD, finanschef och enhetschefen för Erbjudande och Utveckling. Finansutskottet har till uppgift att löpande följa utvecklingen av bolagets tillgångar och ta beslut om placeringar inom de ramar som styrelsen beslutat. Finansutskottet tar även fram förslag till eventuella förändringar av normalportföljen och det regelverk som styr bolagets ka-

pitalförvaltning. Finansutskottet har minst fyra protokollförda möten per år.

Revisionsutskottet består av tre styrelsemedlemmar. Revisionsutskottet ska svara för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning vad gäller finansiell rapportering, riskhantering och riskkontroll, regelefterlevnad och övrig intern styrning. Revisionsutskottet gör detta genom att ta del av information från och föra dialog med företagsledning, extern och intern revisor och compliancefunktionen. Revisionsutskottet har minst fyra protokollförda möten per år.

I ersättningsutskottet ingår styrelseordförande och vice styrelseordförande. Ersättningsutskottet har till uppgift att bereda ersättningspolicyn till styrelsen som sedan beslutar om ersättning till VD och övriga i verkställande ledningen samt, i förekommande fall, ansvariga för bolagets kontrollfunktioner.

Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Internrevisorn skall medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen. Revisionsutskottet har till uppgift att med utgångspunkt från bolagets riskbedömning, föreslå styrelsen, inriktning och omfattning för internrevisionens arbete.

Solvens II - förberedelser inför nya det nya regelverket

Länsförsäkringar Skåne arbetar systematiskt med förberedelserna för Solvens II-regelverket. Arbetet har i första hand inriktats på att säkerställa bolaget uppfyller de nya kraven i regelverket när dessa träder ikraft. Förberedelsearbetet har även utförts med avseende på att skapa så stor affärs- och kundnytta som möjligt. Utvecklade former för styrning, hantering och kontroll av risker samt allokering av kapital har bidragit till att effektivisera arbetsprocesser och att skapa bättre beräkningsverktyg för avvägningar mellan riskbegränsning och möjligheter till avkastning.

Riskprofil

Följande karaktäriserar koncernens risktagande:

- Verksamheten riktar sig huvudsakligen till privatpersoner och små och medelstora företag, och har få stora engagemang som innebär risk mot stora företag.
- De risker som tas inom skadeförsäkring återförsäkras i relativt hög

utsträckning; självbehållen är relativt låga.

- För länsförsäkringsgruppens räkning sköts verksamhet avseende återförsäkring. Verksamheten medför betydande motpartsexponeringar brutto men bedöms inte medföra stora risker netto.
- Riskerna i de placeringstillgångar som bolaget förvaltar utgör merparten av bolagets risker.
- Utlåningen i den förmedlade bankverksamheten avser till största delen hushåll och till en mindre del lantbrukare och små företag.
- Fondförsäkringsverksamhet innebär risk för ogynnsam utveckling av annullationer, återköp och flytt som påverkar den långsiktiga lönsamheten negativt.

Försäkringsrisker

De huvudsakliga riskerna är premierisker, reservrisker och katastrofrisker. Premierisken hänför sig till prissättningen av försäkringsavtal och den inneboende osäkerhet som är förenad med dessa avtal. Risken är att den beräknade premien inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna.

Reservrisken avser försäkringsavsättningarnas tillräcklighet, och osäkerheten i dessa är att de är en uppskattning av framtida kostnader. Bolagets försäkringsrörelse innehåller riskmässigt ett väl balanserat bestånd, vilket skadeutfall och resultat under många år bekräftar. Riskerna är begränsade genom återförsäkring. Den högsta kostnad som drabbar bolaget vid skada på en enskild risk eller vid en händelse t ex storm, är 20 (20) Mkr. Utöver detta finns återförsäkringskydd i det fall den sammanlagda skadekostnaden överstiger 90 % av premieintäkten. Livfallsrisk (långlevnadsrisk) i de skadelivräntor kopplade till trafikaffären utgör en begränsad andel av bolagets risker.

En känslighetsanalys har genomförts genom att mäta effekten på resultatet och det egna kapitalet av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, med övriga antaganden konstanta.

Katastrofrisk

Katastrofrisken avser risk för förluster till följd av extrema händelser. Bolaget är genom det interna riskutbytet, också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsbolagen. Åtagandet inträder också då gruppens externa katastrofskydd är uttömt och är bolagets enskilt största risk.

Känslighetsanalys, teckningsrisk i Mkr

- 1 procents förändring i totalkostnadsprocent
- 1 procents förändring i premienivån *
- 1 procents förändring i skadeantal
- 10 procents förändring i premier för avgiven återförsäkring *

Utgående övriga avsättningar

* Övertagen trafikaffär från LF Sak 2014.

Inverkan på vinst före skatt

	2015	2014	2015	2014
1 procents förändring i totalkostnadsprocent	19,1	18,5	14,9	14,4
1 procents förändring i premienivån *	21,3	24,3	16,6	19,0
1 procents förändring i skadeantal	15,7	14,9	12,2	11,6
10 procents förändring i premier för avgiven återförsäkring *	14,9	31,6	11,6	24,6
Utgående övriga avsättningar	71,0	89,3	55,3	69,6

Inverkan på eget kapital

Nedan visar skador som har en avvecklingstid längre än ett år.

Skadekostnad före återförsäkringar avseende olycksfall- och trafikskador i Mkr

Skadeår	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Totalt
Uppskattad skadekostnad	303,0	298,7	311,6	290,3	336,8	336,2	326,7	310,8	2514,1
- I slutet av skadeåret	303,0	298,7	311,6	290,3	336,8	336,2	326,7	310,8	
- ett år senare	304,6	286,1	313,9	317,9	344,3	337,4	297,2		
- två år senare	309,2	281,5	354,2	322,8	310,8	300,0			
- tre år senare	335,0	287,5	349,4	321,3	291,8				
- fyra år senare	342,4	273,7	341,7	289,8					
- fem år senare	326,7	271,9	307,8						
- sex år senare	312,9	233,2							
- sju år senare	295,0								
Nuvarande skattning av total skadekostnad	295,0	233,2	307,8	289,8	291,8	300,0	297,2	310,8	2 325,6
Totalt utbetalt	175,8	143,1	192,2	162,4	170,0	159,8	154,0	99,9	1 257,2
Summa kvarstående skadekostnad	119,3	90,2	115,6	127,4	121,7	140,2	143,2	210,8	1 068,4
Avsättning upptagen i balansräkningen	119,3	90,2	115,6	127,4	121,7	140,2	143,2	210,8	1 068,4
Avsättning avseende skadeår 2007 och tidigare									465,2
Total avsättning upptagen i balansräkningen									1 533,6

* Från och med i år är alla uppskattade skadekostnader diskonterade. För år 2008-2013 ingick ursprungligen TFF skador. Från och med i år har vi tagit bort dessa för tidigare årgångar.

Marknadsrisker

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser, fastighetspriser och kreditspreadar påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i dessa marknadspriser.

För Länsförsäkringar Skånes del är det aktiekurs- och koncentrationsrisk som är de mest påtagliga riskerna, medan ränte-, spread- och valutariskerna är av mindre omfattning beroende på att endast en mindre del av tillgångarna är exponerade mot dessa risker. Marknadsriskerna begränsas genom bolagets policy och riktlinjer för kapitalförvaltningen, som anger hur bolaget skall placera tillgångarna och till vilken risk detta får göras. Denna revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen.

Månadsvis sker uppföljning av aktuell allokering och hur bolagets placeringstillgångar är placerade.

Marknadsrisker i Mkr	Inverkan på vinst före skatt	
	2015	2014
1 procent högre/lägre räntenivå, nominella räntor	115,5	100,4
1 procent högre real ränta (inklusive inverkan på skadelivräntor)	7,6	4,6
10 procent lägre aktiekurser	563,1	455,3
10 procent förändring av valutakurser mot SEK	45,2	5,5

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Bolaget försöker även minska risken i aktieportföljen genom att sprida risken på flera olika geografiska regioner, samt på flera olika förvaltare för att på så sätt minska effekten av att en enskild förvaltare tar felaktiga beslut.

Valutarisker

Länsförsäkringar Skåne har exponering i utländsk valuta och bolagets placeringar uppgår till 452 (55) Mkr.

Ränterisker

Bolagets ränteportfölj består huvudsakligen av statsskuldväxlar, obligationer och certifikat. Större delen av ränteförvaltning är utlagt

på ett så kallat diskretionärt förvaltningsuppdrag. Durationen i ränteportföljen uppgår för närvarande till 3,4 (3,0) år och den genomsnittliga räntebindningstiden är 3,6 (3,2) år.

Länsförsäkringar Skåne är exponerat för ränterisk genom risken för att marknadsvärdet på de fastförräntade tillgångarna sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk eller prisrisk ökar med tillgångens löptid.

Marknadsvärdet på bolagets räntebärande placeringstillgångar, dvs räntefonder, obligationer, förlagsbevis, statsskuldväxlar, certifikat och utlåning, utgjorde vid räkenskapsårets utgång 1.751 (2.364) Mkr.

Fastighetsrisk

Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärldsförändringar. För Länsförsäkringar Skånes del är fastighetsrisken relativt begränsad i och med att fastigheter endast utgör en mindre del 3,6 (3,4)% av bolagets tillgångar. Vid ett ökat direktavkastningskrav med 1 % för 2015 skulle fastigheternas totala värde minska med 40 (40) Mkr.

Kreditspreadrisk

Bolaget har merparten av placeringarna i värdepapper med hög kreditvärdighet. Kredit-/motpartsriskerna i denna del av verksamheten bedöms därför vara mycket små eller obefintliga. Kreditexponeringar finns för obligationer och andra räntebärande papper samt övriga lån. Maximala kreditriskexponeringar motsvaras av dessa finansiella instruments bokförda värde. Några säkerheter finns inte för de maximala kreditriskexponeringarna.

Koncentrationsrisk

Koncentrationsrisk definieras som risken för förluster till följd av att riskexponering inte är tillräckligt diversifierad. Koncentrationsrisk kan härröra såväl till koncentrationer i tillgångar som skulder. Koncentrationsrisk i placeringstillgångarna motverkas primärt genom diversifiering av koncernens placeringstillgångar, genom beslut om högsta exponering per motpart i finansiella derivat, genom beslut om högsta exponering per återförsäkringsgivare och genom fakultativ återförsäkring av enskilt mycket stora försäkrade risker. Bolagets ledning och styrelse tar återkommande del av rapportering om koncernens stora exponeringar och riskkoncentrationer.

Bolagets placeringstillgångar är väsentligen väl diversifierade och bolagets största koncentrationsrisk utgörs av aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB. En stor placeringstillgång per 2015-12-31 utgjordes av den fastighet i Helsingborg som bolaget nyttjar. Dess värde utgjorde cirka 3 procent av värdet av placeringstillgångarna. De största exponeringarna i övrigt avser bl a svenska bankkoncerner, H&M samt Ericsson.

Motpartsrisk

Motpartsrisk i finansiella instrument

Motpartsrisk är risken för att en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa kreditrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har bolaget fastställt vilken den lägsta kreditvärdering (rating) en emittent skall ha. Dessutom finns begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emittenter, och dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från gällande skuldtäckningsregler. Den maximala andel per emittent, i procent av ränteportföljens totala marknadsvärde får vara är: Svenska staten, inlåning i svensk bank, 100%, säkerställda bostads-finansieringsbolag, 20%, övriga emittenter med rating av Standard&Poor's/Moody's eller motsvarande kort rating med lägst AAA/Aaa, 20%, lägst AA/Aa2, 10%, lägst A/A2, 5% och lägst BBB+/Baa1, 2%.

Motpartsrisk i avgiven återförsäkring

I den avgivna återförsäkringen är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivaren i enlighet med återförsäkringsavtalen. I länsförsäkringsgruppen används ett regelverk för att ta fram vilka externa återförsäkringsgivare som får användas för att begränsa risken.

Bolaget köper all återförsäkring genom återförsäkringsavdelningen på Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringsgruppen har ett antal interna pooler som ger länsbolagen återförsäkringskydd. Detta innebär att bolagen återförsäkras varandra för de skador som överstiger det enskilda bolagets självbehåll upp till den skadekostnadsnivå som täcks av externa återförsäkrare, 300 (300) Mkr. Största risk i mottagen affär bedöms vara vårt deltagande i Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse är för bolagets del begränsad till ca 28 (28) Mkr.

Likviditetsrisk inklusive finansieringsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkringstekniska skulder. För Länsförsäkringar Skåne är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

Bolaget har som riktlinje att alltid ha en likviditet (kassa och bankmedel) som uppgår till minst 30 Mkr. Utöver detta finns alltid möjlighet att med två till tre dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar.

Under en normal månad har bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på cirka 210 (215) Mkr under 2015. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och provisionersättningar från Länsförsäkringar Bank och Länsförsäkringar Liv uppgår till cirka 222 (231) Mkr per månad under 2015.

Operativa risker

En viktig del av bolagets riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten skall bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för bolagets riskanalys, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner. En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara. Bolaget är sedan flera år tillbaka miljöcertifierat enligt ISO 14001:2003.

Finansiella tillgångar och skulder samt försäkringstekniska avsättningar (netto)

Mkr	Totalt	Redovisat värde		2016	Kassaflöden		
		Varav utan kontraktssenliga förfall	Varav med kontraktssenliga förfall		2017–2021	2022–2031	2032–
Finansiella tillgångar	10 351	10 351	-	6 017	1 263	697	2 374
Finansiella skulder	-	-	-	-	-	-	-
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	4 011	4 011	-	1 845	1 163	1 003	-

Tabellen ovan visar en analys av kassaflödet där de finansiella tillgångarna och skulderna delats in i kontrakt med kända kassaflöden och kontrakt där flöden inte är kända. Dessutom visar tabellen även det förväntade kassaflödet för bolagets försäkringstekniska avsättningar.

Incidentrapportering är också en viktig del av riskarbetet. De incidenter som inträffar loggas och hanteras i ett särskilt system för att möjliggöra analys och förebyggande åtgärder.

Bolagets funktioner för compliance och riskkontroll har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att på olika sätt identifiera, hantera och granska bolagets operativa risker.

Affärsrisker

Affärsrisker omfattar risk för förluster till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade, konkurrenters åtgärder, omvärldsförändringar och negativa rykten om bolaget, liksom en oväntad nedgång i intäkter från exempelvis volymminskningar. Affärsrisker hanteras på styrelse- och ledningsnivå genom analyser och beslut dels inför strategiska vägval om inriktningen av verksamheten, dels i den årliga affärsplaneringsprocessen och då utvecklingen på koncernens marknader så kräver. De specifika affärsrisker som vid var tid bedöms som viktigast följs fortlöpande upp på ledningsnivå.

Övriga risker

Kreditrisk i förmedlad Bankaffär

I Länsförsäkringar Skånes avtal med Länsförsäkringar Bank regleras ersättningen för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Skåne ska stå för 80 procent av uppkomna kreditförluster på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank.

Annulationsansvar i förmedlad Livaffär

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är till viss del förenad med ett treårigt annulationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldigt om en kund slutar att betala in sina premier. I not 31 lämnas en redogörelse över utestående risk.

Kapitalhantering

Riskernas inverkan på koncernens kapital utvärderas löpande och kapitalhanteringen hänger nära samman med styrningen av risktagandet. Det samband som finns mellan storleken på risker och behovet av kapital blir alltmer tydligt i legala solvenskrav. Sedan flera år har Länsförsäkringar Skåne arbetat med ett kapitalmål för koncernens kapitalstyrka formulerat på grundval av framtida riskbaserade kapitalkrav i enlighet med de nya Solvens II kapitalkravsreglerna.

I samband med den årliga affärsplaneringen, genomförs även en egen risk- och solvensanalys som avser att säkerställa att bolaget vid var tid har tillräckligt kapital och tillräcklig likviditet. Analysen tar sin utgångspunkt i arbetet med affärsplanen och dess basscenario och inkluderar även ytterligare scenarier och stresstester för att ge kompletterande underlag om framtida eventuella kapitalbehov. Analysen genomförs på ett sådant sätt att styrelsen och ledningen får en ökad gemensam kunskap för frågor om kapitalstruktur, kapitalbehov och beredskap för att vid behov kunna reducera risker eller anskaffa nytt kapital. Bolagets prognoser visar på en fortsatt väldigt god kapitalisering under de kommande åren och även vid mindre gynnsamma händelser.

Not 3 Premieinkomst

Belopp i tkr	Koncernen/Moderbolaget	
	2015	2014
Direkt försäkring i Sverige	2 030 010	1 880 414
Mottagen återförsäkring	99 637	546 339
Summa premieinkomst	2 129 647	2 426 753

Not 4 Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Belopp i tkr	Koncernen/Moderbolaget	
	2015	2014
Överförd kapitalavkastning	69 762	64 321
Räntesats -Trafik, olycksfall	2,5	2,5
-Övrig affär	2,0	2,0

Försäkringsrörelsen har tillförts en ränta på summan av halva premieintäkten f.e.r. samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador f.e.r under året. Använd räntesats utgör medelvärdet för de senaste fem årens kapitalavkastning på räntebärande placeringar + 0,5% för trafik- och olycksfall.

Not 5 Försäkringsersättningar

Belopp i tkr	Före avgiven återförsäkring		Koncernen/Moderbolaget Återförsäkrares andel		Försäkringsersättningar f.e.r.	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 640 725	-1 539 601	291 719	353 783	-1 349 006	-1 185 818
Driftskostnader för skadereglering	-145 406	-148 605	-	-	-145 406	-148 605
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 786 131	-1 688 206	291 719	353 783	-1 494 412	-1 334 423
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	34 556	-58 009	29 678	2 289	64 234	-55 720
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	-19 891	-265 152	-6 774	113 600	-26 665	-151 552
Förändring i avsättning för oreglerade skador	14 665	-323 161	22 904	115 889	37 569	-207 272
Summa försäkringsersättningar	-1 771 466	-2 011 367	314 623	469 672	-1 456 843	-1 541 695

Not 6 Driftskostnader

Belopp i tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Anskaffningskostnader	-207 493	-222 140	-201 963	-211 530
Administrationskostnader	-94 455	-85 348	-94 455	-85 348
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	5 791	39 286	5 791	39 286
Summa driftskostnader f.e.r.	-296 157	-268 202	-290 627	-257 592
Övriga driftskostnader				
Skadereglering	-145 406	-148 342	-145 406	-148 342
Finans	-9 963	-14 338	-9 963	-14 338
Icke tekniska intäkter och kostnader (not 13) varav förmedlad affär:				
Intäkter, gemensam personförsäkring och sparande	239 044	207 052	239 044	207 052
Kostnader, gemensam personförsäkring och sparande	-240 530	-235 979	-240 530	-235 979
Summa totala driftskostnader	-453 012	-459 809	-447 482	-449 199
Totala driftskostnader före funktionsindelning				
Direkta och indirekta personalkostnader	-336 790	-322 095	-336 790	-322 095
Lokalkostnader	-29 390	-25 650	-29 390	-25 650
Avskrivningar	-9 834	-13 743	-4 304	-3 133
Övrigt	-316 055	-305 364	-316 055	-305 364
Omkostnadsbidrag för gemensam affär	239 057	207 043	239 057	207 043
Summa totala driftskostnader före funktionsindelning	-453 012	-459 809	-447 482	-449 199

*I Summan driftskostnader f.e.r. ingår 5.530 tkr för kostnad inkl avskrivning för egenutvecklat motorsystem, Rally/Sally, inom länsförsäkringsgruppen.

Not 7 Övriga tekniska kostnader

Belopp i tkr	Koncernen/Moderbolaget	
	2015	2014
Länsförsäkringar Skånes solidariska ansvar av TFF uppgår till drygt 4,1 %		
Trafikförsäkringsföreningen (TFF) årskostnad prognos	-5 231	-7 986
Avräkning av tidigare årskostnader TFF	1 361	-1 206
Summa övriga tekniska kostnader	-3 870	-9 192
Bolaget har ändrat hanteringen av TFF under 2014.		

Not 8 Kapitalavkastning, intäkter

Belopp i tkr	Koncernen/Moderbolaget	
	2015	2014
Hysesintäkter, byggnader och mark	16 858	15 841
Utdelning på aktier och andelar	75 958	86 124
Ränteintäkter mm		
obligationer och andra räntebärande värdepapper	46 087	33 299
övriga ränteintäkter	296	3 763
Valutakursvinster, netto	3	571
Realisationsvinster, netto		
aktier och andelar	271 815	405 705
räntebärande värdepapper	46 063	-
Summa kapitalavkastning, intäkter	457 080	545 303

Not 9 Orealiserade vinster på placeringstillgångar

Belopp i tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Aktier och andelar	40 149	34 099	1 712	14 417
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	31 590	-	31 590
Fastigheter	36 700	-	36 700	-
Summa orealiserade vinster och förluster	76 849	65 689	38 412	46 007

Not 10 Kapitalavkastning, kostnader

Belopp i tkr	Koncernen/Moderbolaget	
	2015	2014
Driftskostnader, byggnader och mark	-8 985	-10 279
Kapitalförvaltningskostnader	-5 681	-11 967
Realisationsförluster, netto		
räntebärande värdepapper	-	-9 367
Summa kapitalavkastning, kostnader	-14 666	-31 613

Not 11 Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Belopp i tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-57 770	-	-57 770	-
Summa orealiserade vinster och förluster	-57 770	-	-57 770	-

Not 12 Nettovinst eller nettoförlust per kategori av finansiella instrument

Belopp i tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Aktier och andelar	395 798	532 061	357 361	512 379
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	34 380	55 522	34 380	55 522
Övriga ränteintäkter	296	3 763	296	3 763
Fastigheter	36 700	-	36 700	-
Kapitalförvaltningskostnader	-5 681	-11 967	-5 681	-11 967
Summa nettovinst eller nettoförlust	461 493	579 379	423 056	559 697

Not 13 Övriga intäkter och kostnader

Belopp i tkr	Koncernen/Moderbolaget	
	2015	2014
Övriga intäkter		
Provisioner för förmedlad affär	239 044	207 052
Summa övriga intäkter	239 044	207 052
Övriga kostnader		
Driftskostnader för förmedlad affär	-240 530	-235 979
Summa övriga kostnader	-240 530	-235 979

Not 14 Dotterbolagens rörelseresultat

	Koncernen	
	2015	2014
Länshem AB		
Belopp i tkr (netto efter eliminering av koncerninterna transaktioner).	2015	2014
Övriga externa kostnader	-21	-21
Ränteintäkter	11	25
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt i bolaget	-10	4
Bjäre förvaltning i Ängelholm AB		
Belopp i tkr (netto efter eliminering av koncerninterna transaktioner).	2015	2014
Nettoomsättning	1 067	1 101
Övriga externa kostnader	-299	-259
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-256	-284
Ränteintäkter	1	4
Räntekostnader	-354	-360
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt i bolaget	159	202
Fastighets AB Sundstorget		
Belopp i tkr (netto efter eliminering av koncerninterna transaktioner).	2015	2014
Nettoomsättning	420	-
Övriga externa kostnader	-487	-
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-335	-
Räntekostnader	-53	-
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt i bolaget	-455	-

Not 15 Skatt på årets resultat

Belopp i tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Aktuell skattekostnad (-) /intäkt(+)				
Periodens skattekostnad/intäkt	-132 695	-62 535	-132 644	-62 489
Uppskjuten skattekostnad(-)/skatteintäkt(+)				
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	4 974	-61 392	2 243	-11 985
Eftertaxering	-3 284	-298	-3 284	-298
Total redovisad skattekostnad	-131 005	-124 225	-133 685	-74 772
Avstämning av effektiv skatt				
Resultat före skatt	434 596	579 393	408 802	330 615
Skatt enligt gällande skattesats	-95 611	-127 466	-89 936	-72 735
Eftertaxering	-1 042	-298	-1 042	-298
Ej avdragsgilla kostnader	-44 749	-1 773	-44 749	-1 773
Ej skattepliktiga intäkter	10 397	5 312	2 042	34
Redovisad effektiv skatt	-131 005	-124 225	-133 685	-74 772

Not 16 Andra immateriella tillgångar

Belopp i tkr	Koncernen	
	2015	2014
Ingående anskaffningar	61 390	61 390
Årets anskaffningar	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	61 390	61 390
Ingående ackumulerade avskrivningar	-55 860	-50 330
Årets avskrivningar	-5 530	-5 530
Utgående ackumulerade avskrivningar	-61 390	-55 860
Utgående planenligt restvärde	0	5 530
Avskrivning görs enligt följande procentsats:	20%	20%
Avser aktivering av kostnad för egenutvecklat motorsystem, Rally/Sally, inom länsförsäkringsgruppen.		

Not 17 Förvaltningsfastigheter/Byggnader och mark

	Koncernen	Moderbolaget
	Förvaltningsfastigheter	Förvaltningsfastigheter
Antal	5	3
Areal kvm	18 810	17 268
Anskaffningsvärde tkr	252 002	208 114
Marknadsvärde	356 459	302 000
Bokfört värde	356 459	302 000
Bokfört värde per kvm Kr	18 950	17 489
Ytvakansgrad %	0,0	0,0
Direktavkastning %	2,4	2,6

Värderingen av ovanstående verkliga värden är för samtliga förvaltningsfastigheter klassificerade i nivå 3 i verkligt värdehierarkin. Fastigheterna har värderats per den 31 december 2015. Värderingen har utförts av externt oberoende auktoriserad fastighetsvärderare. Marknadsvärdet har bedömts med stöd av en ortsprismetod och en nuvärdemetod. Med begreppet marknadsvärde avses det mest sannolika priset vid en försäljning på en fri och öppen fastighetsmarknad.

Geografisk fördelning

Av det totala fastighetsbeståndet är en kontors- och affärsfastighet belägen i Ystad, en är belägen i Ängelholm, en är belägen centralt i Helsingborg och två fastigheter är belägna i Helsingborg med kvarterskoncentration till södercity.

Andel av fastigheterna som används i den egna verksamheten

Bolaget utnyttjar som huvudkontor 5.772 kvm av totalt 12.098 kvm i fastigheten Belgien V 21 i Helsingborg. Som regionkontor utnyttjas 1.068 kvm av 1.376 kvm i fastigheten Olof 26 i Ystad, och 518 kvm av 754 kvm i fastigheten Midgård 4 i Ängelholm. I Sundstorgets lokaler utnyttjas 688 kvm av 788 kvm.

Not 18 Aktier och andelar i koncernföretag

Belopp i tkr	Moderbolaget				
	2015	2014			
Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	7 360	7 360			
Anskaffning	22 856	-			
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	30 216	7 360			
Aktier och andelar i dotterföretag direkt ägda:	Organisationsnr	Företagets säte	Antal andelar	Andel	Redovisat värde
Länshem AB	556364-3781	Helsingborg	15 000	100%	1 478
Bjäre Förvaltning i Ängelholm AB	556709-8776	Ängelholm	1 000	100%	5 882
Fastighets AB Sundstorget	556643-4378	Helsingborg	40 000	100%	22 856

Not 19 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Belopp i tkr	Koncernen				Moderbolaget			
	Uppl. anskaffn.värde		Verkligt /Bokfört värde		Uppl. anskaffn.värde		Verkligt /Bokfört värde	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Svenska Staten	354 643	474 196	352 399	483 264	354 643	474 196	352 399	483 264
Övriga svenska emittenter	1 232 745	1 423 476	1 237 660	1 428 299	1 332 803	1 523 534	1 337 718	1 528 357
Övriga utländska emittenter	-	265 000	-	309 796	-	265 000	-	309 796
Summa	1 587 388	2 162 672	1 590 059	2 221 359	1 687 446	2 262 730	1 690 117	2 321 417
varav noterade värdepapper	1 401 544	1 976 828	1 391 327	2 029 458	1 401 544	1 976 828	1 391 327	2 029 458
Positiv skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden	234 971	221 275	234 971	221 275	234 971	221 275	234 971	221 275

Uppgifter för enskilda poster kan erhållas efter hänvändelse till bolaget.

Not 20 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

KONCERNEN Belopp i tkr	2015				2014			
	Tillgångar som tillhör kategorin	Låne- fordringar	Redovisat/ verkl. värde	Anskaffn- värde	Tillgångar som tillhör kategorin	Låne- fordringar	Redovisat/ verkl. värde	Anskaffn- värde
Aktier och andelar	5 829 274	-	5 829 274	4 432 045	4 713 709	-	4 713 709	3 357 908
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 540 059	-	1 540 059	1 537 388	2 171 359	-	2 171 359	2 112 672
Övriga lån	-	50 000	50 000	50 000	-	50 000	50 000	50 000
Övriga finansiella placeringstillgångar	25 000	-	25 000	30 194	31 412	-	31 412	31 762
Summa	7 394 333	50 000	7 444 333	6 049 627	6 916 480	50 000	6 966 480	5 552 342
MODERBOLAGET								
MODERBOLAGET Belopp i tkr	2015				2014			
	Tillgångar som tillhör kategorin	Låne- fordringar	Redovisat/ verkl. värde	Anskaffn- värde	Tillgångar som tillhör kategorin	Låne- fordringar	Redovisat/ verkl. värde	Anskaffn- värde
Aktier och andelar	5 630 909	-	5 630 909	4 331 987	4 553 781	-	4 553 781	3 257 850
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 640 117	-	1 640 117	1 637 446	2 271 417	-	2 271 417	2 212 730
Övriga lån	-	50 000	50 000	50 000	-	50 000	50 000	50 000
Övriga finansiella placeringstillgångar	61 240	-	61 240	66 434	42 892	-	42 892	43 242
Summa	7 332 266	50 000	7 382 266	6 085 867	6 868 090	50 000	6 918 090	5 563 822

Det finns inga finansiella skulder i koncernen eller moderbolaget.

Not 21 Information om finansiella instruments verkliga värden

KONCERNEN

Belopp i tkr	2015			2014				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Finansiella tillgångar								
Aktier och andelar	3 625 154	1 832 772	371 348	5 829 274	2 756 302	1 646 206	311 201	4 713 709
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 539 809	-	50 250	1 590 059	2 171 359	-	50 000	2 221 359
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	25 000	25 000	-	-	31 412	31 412
Summa	5 164 963	1 832 772	446 598	7 444 333	4 927 661	1 646 206	392 613	6 966 480

MODERBOLAGET

Belopp i tkr	2015			2014				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Finansiella tillgångar								
Aktier och andelar	3 625 154	1 832 772	172 983	5 630 909	2 756 302	1 646 206	151 273	4 553 781
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 539 809	-	150 308	1 690 117	2 171 359	-	150 058	2 321 417
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	61 240	61 240	-	-	42 892	42 892
Summa	5 164 963	1 832 772	384 531	7 382 266	4 927 661	1 646 206	344 223	6 918 090

I ovanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Uppdelningen av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: Onoterade tillgångar vars värde fastställs med olika värderingstekniker. Verkligt värde baseras på indata som inte är observerbara på marknaden.

Länsförsäkringar Skåne gör i vart och ett av fallen en bedömning av rimligheten i värdet och tar in underliggande värden i de innehav där så är möjligt.

Där detta inte är möjligt finns en löpande kontakt med styrelsen i respektive bolag för att säkerställa riktigheten i värderingen av tillgångarna.

Specifikation av nivå 3**KONCERNEN**

Belopp i tkr	2015			2014				
	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande papper	Övriga tillgångar och uppl. ränteintäkt	Totalt	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande papper	Övriga tillgångar och uppl. ränteintäkt	Totalt
Ingående balans	311 201	50 000	31 412	392 613	279 908	50 005	33 744	363 657
Redovisade vinster och förluster i årets resultat	54 563	250	-5 194	49 619	26 930	-5	-2 063	24 862
Anskaffningsvärde förvärv	9 755	-	-	9 755	4 363	-	37	4 400
Försäljningslikvid vid försäljning	-4 171	-	-1 218	-306	-	-	-306	-306
Utgående balans	371 348	50 250	25 000	446 598	311 201	50 000	31 412	392 613

MODERBOLAGET

Belopp i tkr	2015			2014				
	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande papper	Övriga tillgångar och uppl. ränteintäkt	Totalt	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande papper	Övriga tillgångar och uppl. ränteintäkt	Totalt
Ingående balans	151 273	150 058	42 892	344 223	139 662	150 063	45 464	335 189
Redovisade vinster och förluster i årets resultat	16 126	250	-5 194	11 182	7 248	-5	-2 063	5 180
Anskaffningsvärde förvärv	9 755	-	25 000	34 755	4 363	-	37	4 400
Försäljningslikvid vid försäljning	-4 171	-	-1 458	-1 458	-	-	-546	-546
Utgående balans	172 983	150 308	61 240	384 531	151 273	150 058	42 892	344 223

Not 22 Fordringar avseende direkt försäkring

Belopp i tkr	Koncernen/moderbolaget	
	2015	2014
Fordringar hos försäkringstagare	540 172	492 805
Fordringar hos försäkringsföretag	43 719	58 744
Summa fordringar avseende direkt försäkring	583 891	551 549

Not 23 Materiella tillgångar

Belopp i tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	46 631	49 453	45 468	48 290
Årets inköp	14 807	1 751	14 807	1 751
Årets försäljningar/utrangeringar	-7 822	-4 573	-6 936	-4 573
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	53 616	46 631	53 339	45 468
Ingående avskrivningar enligt plan	-39 920	-41 282	-39 579	-41 005
Justering för avskrivningar på sålda/utrangerade inventarier	6 889	4 573	6 806	4 573
Årets avskrivningar enligt plan	-4 432	-3 211	-4 425	-3 147
Utgående ackumulerade avskrivningar	-37 463	-39 920	-37 198	-39 579
Utgående redovisat restvärde	16 153	6 711	16 141	5 889

Investeringar skrivs av efter en bedömd ekonomisk livslängd på 5 år.

Not 24 Förutbetalda anskaffningskostnader

Belopp i tkr	Koncernen/moderbolaget	
	2015	2014
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets ingång	23 200	20 000
Årets avskrivning	-23 200	-20 000
Årets avsättning	27 000	23 200
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	27 000	23 200
Samtliga anskaffningskostnader skrivs av på ett år		

Not 25 Eget kapital

Information om det egna kapitalet finns i Rapport över förändring i eget kapital.

Not 26 Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Belopp i tkr	Avsättning för ej intjänade premier		Koncernen/moderbolaget Avsättning för kvardröjande risker		Totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
	Ingående balans	811 713	757 313	-	-	811 713
Under räkenskapsåret intjänande premie från tidigare räkenskapsår	-811 713	-757 313	-	-	-811 713	-757 313
Årets avsättning	880 206	811 713	-	-	880 206	811 713
Förändring i avsättning	68 493	54 400	-	-	68 493	54 400
Utgående balans	880 206	811 713	-	-	880 206	811 713

Not 27 Avsättning för oreglerade skador

Belopp i tkr	2015		Koncernen/moderbolaget		2014	
	Brutto	Återförsäkrarens andel	Netto	Brutto	Återförsäkrarens andel	Netto
	IB rapporterade skador	2 110 395	-502 885	1 607 510	1 509 004	-500 596
IB inträffade ännu ej rapporterade	1 991 506	-489 878	1 501 628	1 639 932	-376 278	1 263 654
Ingående balans	4 101 901	-992 763	3 109 138	3 148 936	-876 874	2 272 062
Kostnader för skador som inträffat under innevarande år	1 675 985	-262 282	1 413 703	1 702 866	-337 244	1 365 622
Utbetalt till försäkringstagare	-1 640 725	291 719	-1 349 006	-1 539 601	353 783	-1 185 818
Köp av skadelivräntor	45 154	-	45 154	-	-	-
Förändr. av förväntade kostnader som inträffat under tid. år (avvecklingsresultat)	-49 926	-52 342	-102 268	-199 434	76 492	-122 942
Diskonteringseffekt	-240 040	74 273	-165 767	-	-	-
<u>Effekt av beståndsöverlåtelse</u>						
Verkligt värde av övertaget						
bestånd trafik (redovisat i BR)	-	-	-	577 438	-208 920	368 518
Anpassning till bolagets redovisningsprinciper (redovisat i RR)	-	-	-	-45 768	-	-45 768
Livränterörelse	-	-	-	457 464	-	457 464
Årets avsättning rapporterade skador	2 053 096	-506 875	1 546 221	2 110 395	-502 885	1 607 510
Årets avsättning ännu ej rapporterade	1 839 253	-434 520	1 404 733	1 991 506	-489 878	1 501 628
Utgående balans	3 892 349	-941 395	2 950 954	4 101 901	-992 763	3 109 138

Not 28 Avsättning för återbäring och rabatter

Belopp i tkr	Koncernen/moderbolaget	
	2015	2014
Avsättning för återbäring	180 000	-
Utgående balans/återstår att utbetala	180 000	-

Not 29 Pensionsförpliktelser

Belopp i tkr	Koncernen/moderbolaget	
	2015	2014
Ingående avsättning för pensionsförpliktelser	13 454	19 223
Förändring under året	-5 400	-5 769
Utgående avsättning för pensionsförpliktelser	8 054	13 454

Pensionsavsättningen är utöver tryggandelagens regler. Avsättningen är gjord utifrån en bedömning hur stor del av den berörda personalen (födda 1955 och tidigare) som kommer att utnyttja möjligheten att gå i förtida pension. Pensionsavsättningens storlek har beräknats med utgångspunkt från ett snitt av tidigare års försäkringskostnader.

Not 30 Aktuell och uppskjuten skatt

Belopp i tkr	2015			2014		
	Aktuell skatteskuld	Uppskjuten skatteskuld	Total Skatteskuld	Aktuell skatteskuld	Uppskjuten skatteskuld	Total Skatteskuld
KONCERNEN						
Ack avsättning pensionskostnader 62-årsregeln	-	-1 772	-1 772	-	-2 960	-2 960
Ack avskrivningar på fastigheter	-	21 527	21 527	-	20 699	20 699
Orealiserade vinster	-	344 100	344 100	-	311 890	311 890
Övrigt	164 419	479 764	644 183	36 717	478 764	515 481
Avsättning för skatter	164 419	843 619	1 008 038	36 717	808 393	845 110
MODERBOLAGET						
Belopp i tkr	Aktuell skatteskuld	Uppskjuten skatteskuld	Total Skatteskuld	Aktuell skatteskuld	Uppskjuten skatteskuld	Total Skatteskuld
Ack avsättning pensionskostnader 62-årsregeln	-	-1 772	-1 772	-	-2 960	-2 960
Ack avskrivningar på fastigheter	-	21 527	21 527	-	20 699	20 699
Orealiserade vinster	-	344 100	344 100	-	311 890	311 890
Övrigt	164 419	-	164 419	36 717	-	36 717
Avsättning för skatter	164 419	363 855	528 274	36 717	329 629	366 346

Uppskjuten skatt har beräknats efter 22%.

Not 31 Övriga avsättningar

Belopp i tkr	Koncernen/moderbolaget	
	2015	2014
Annulationsantagande - livförsäljning	722	834
Utgående övriga avsättningar	722	834

Not 32 Skulder avseende direkt försäkring

Belopp i tkr	Koncernen/moderbolaget	
	2015	2014
Skulder till försäkringstagare	289 003	260 330
Skulder till försäkringsförmedlare	211	179
Övriga skulder *	62 324	58 477
Utgående skulder avseende direkt försäkring	351 538	318 986

* med löptid < 1 månad.

Not 33 Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Belopp i tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Förutbetalda intäkter	8 738	9 297	8 738	9 297
Upplupna kostnader	65 041	63 952	64 923	63 918
Utgående övriga avsättningar	73 779	73 249	73 661	73 215

Not 34 Ställda säkerheter

Belopp i tkr	Koncernen	
	2015	2014
För försäkringstekniska avsättningar registerförda tillgångar*	4 011 160	3 920 851
Summa ställda säkerheter	4 011 160	3 920 851

* i enlighet med 6 Kap.30§ Försäkringsrörelselagen (FRL) har bolaget registerfört de placeringstillgångar som använts för skuldtäckning. Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid bolagets insolvens.

Not 35 Eventualförpliktelser

Belopp i tkr	Koncernen	
	2015	2014
Borgensåtagande för Föreningen Partrederiet Klara Marie 838800-7554	360	360

Av trafikskadelagen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkrings föreningen (TFF).
Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i TFF.

Not 36 Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder

Belopp i tkr	Koncernen			Moderbolaget		
	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar						
Byggnader och mark		356 459	356 459		302 000	302 000
Aktier och andelar	3 625 154	2 204 120	5 829 274	3 625 154	2 035 971	5 661 125
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	422 529	1 167 530	1 590 059	422 529	1 267 588	1 690 117
Övriga lån		25 000	25 000		61 240	61 240
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	726		726	726		726
Avsättning för oreglerade skador	188 279	753 116	941 395	188 279	753 116	941 395
Fordringar avseende direkt försäkring	583 891		583 891	583 891		583 891
Fordringar avseende återförsäkring	34 693		34 693	34 693		34 693
Övriga fordringar	72 266		72 266	72 072		72 072
Materiella tillgångar		16 153	16 153		16 141	16 141
Kassa och bank	770 717		770 717	760 364		760 364
Förutbetalda anskaffningskostnader	27 000		27 000	27 000		27 000
Övriga förutbet. kostnader och upplupna intäkter	103 553		103 553	103 435		103 435
Summa tillgångar	5 828 808	4 522 378	10 351 186	5 818 143	4 436 056	10 254 199
Skulder						
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	880 206		880 206	880 206		880 206
Oreglerade skador	1 167 705	2 724 644	3 892 349	1 167 705	2 724 644	3 892 349
Återbäring	180 000		180 000	180 000		180 000
Pensioner och liknande förpliktelse	3 099	4 955	8 054	3 099	4 955	8 054
Skatter		1 008 038	1 008 038		528 274	528 274
Övriga avsättningar	707	15	722	707	15	722
Skulder avseende direkt försäkring	351 538		351 538	351 538		351 538
Skulder avseende återförsäkring	14 032		14 032	14 032		14 032
Övriga skulder	49 750		49 750	46 768		46 768
Övriga upplupna kostnader och förutbet. intäkter	73 779		73 779	73 661		73 661
Summa skulder	2 720 816	3 737 652	6 458 468	2 717 716	3 257 888	5 975 604

Not 37 Närstående

De 23 länsförsäkringsbolagen har valt att organisera vissa gemensamma verksamheter i Länsförsäkringar AB-koncernen. Koncernen har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom Länsförsäkringar. Som närstående räknar Länsförsäkringar Skåne, förutom de egna dotterbolagen, även övriga bolag inom länsförsäkringsgruppen. Inom länsförsäkringsgruppen förekommer transaktioner mellan närstående av såväl engångskaraktär som av löpande karaktär. Till transaktion av engångskaraktär hör köp och försäljning av tillgångar och liknande transaktioner, vilka normalt är av begränsad omfattning. Till transaktioner av löpande karaktär hör tjänster som tillhandahålls av Länsförsäkringar AB gentemot länsförsäkringsbolag avseende utförandet av utvecklingsprojekt och ovan beskrivna service. Under 2015 har bolaget haft transaktioner med Länsförsäkringar AB och dess koncernbolag. Dels utgörs dessa transaktioner av kostnader för gemensam service och gemensam utveckling och dels av provisionsersättning avseende försäljning och kundvård för den av Länsförsäkringar Skåne förmedlade affären (se not 13). Utöver detta har även transaktioner skett vilka syftar till att reglera den interna och externa återförsäkringsaffären som i sin helhet sker genom Länsförsäkringar Sak. Länsförsäkringar Skåne har även transaktioner med Länsförsäkringar Liv avseende individuella pensionsförsäkringar.

Not 38 Personal, löner, ersättningar och förmåner

Medeltalet anställda	2015			2014		
KONCERNEN	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
VD (moderbolaget)	-	1	1	-	1	1
Tjänstemän	236	233	469	234	230	464
Fritidsombud	64	57	121	66	56	122
Specialombud	1	1	2	1	1	2
MODERBOLAGET						
VD	-	1	1	-	1	1
Tjänstemän	236	233	469	234	230	464
Fritidsombud	64	57	121	66	56	122
Specialombud	1	1	2	1	1	2
Könsfördelning i företagsledningen	2015			2014		
MODERBOLAGET	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Styrelsen	5	5	10	6	4	10
Övriga ledande befattningar	6	3	9	6	3	9
Totalt moderbolaget	11	8	19	12	7	19
Dotterbolag						
Styrelse	6	3	9	4	1	5
Övriga ledande befattningar	-	-	-	-	-	-
Totalt i dotterföretag	6	3	9	4	1	5
Koncern totalt	17	11	28	16	8	24
Kostnader för ersättning till anställda			Koncernen		Moderbolaget	
Belopp i tkr			2015	2014	2015	2014
Löner och ersättningar mm			205 725	200 999	205 725	200 999
Pensionskostnader, avgiftsbaserade planer			45 794	43 905	45 794	43 905
Sociala kostnader			62 059	60 151	62 059	60 151
			313 578	305 055	313 578	305 055

Löner och andra avsättningar fördelade mellan styrelseledamöter m.fl och övriga anställda	2015	2014
Belopp i tkr	Löner och ersättningar	Löner och ersättningar
KONCERNEN		
- Styrelse och verkställande direktör	5 730	5 076
- Kontorstjänstemän	199 995	195 923
- Fritidsombud	2 584	2 778
Koncernen totalt	208 309	203 777
MODERBOLAGET		
- Styrelse och verkställande direktör	5 730	5 076
- Kontorstjänstemän	199 995	195 923
- Fritidsombud	2 584	2 778
Moderbolaget totalt	208 309	203 777
Ersättningar och förmåner till högsta ledningen	2015	2014
Verkställande direktör/koncernchef	3 176	2 853
- pensionsavsättning	1 753	1 066
Styrelsens ordförande	510	473
Styrelseledamöter	1 510	1 116
Andra ledande befattningshavare	13 848	13 429

Löner och arvoden

Till styrelsen utgår arvode enligt bolagstämans beslut. Styrelsearvode utgår inte till personer anställda i bolaget. Ersättning till verkställande direktör samt till ledande befattningshavare består av fast lön och pension.

Rörlig ersättning

För samtliga anställda utom VD och företagsledning utgår prestationsersättning enligt en gemensam modell maximerad till en månadslön. Årets utfall uppgår till totalt 9 (0) Mkr inkl. sociala avgifter.

Pensioner

Bolagets förpliktelser avseende pensioner är täckta i FPK och Länsförsäkringar Liv.

Avgångsvederlag

Ledande befattningshavare har vid uppsägning ett avgångsvederlag på 18 månader.

Berednings- och beslutsprocess

Ersättning till verkställande direktör beslutas av styrelsen. Ersättning till ledande befattningshavare beslutas av verkställande direktör, efter avstämning med ersättningsutskottets ordförande.

Not 39 Arvode och kostnadsersättning

Belopp i tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Revisionsuppdrag, KPMG AB	446	378	394	347
Övriga tjänster	50	66	50	66

Otto Ramel
Ordförande

Ingemar Månsson
Vice ordförande

Anna Kleine

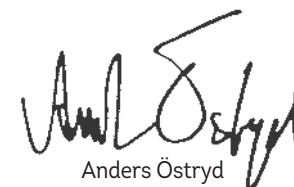
Åsa Odell

Ulrika Nilsson

Johnny Petré

Anders Östryd

Eva Dahlgren
Personalrepresentant

Stefan Nilsson
Personalrepresentant

Susanne Petersson
Verkställande direktör

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Skåne
– ömsesidigt, org. nr 543001-0685.

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Skåne – ömsesidigt för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamåls-

enligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Skåne – ömsesidigt för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om för-

valtningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Helsingborg 2016-02-19

KPMG AB

Peter Zell

Auktoriserad revisor

Otto Ramel
Ordförande

Övedskloster, Harlösavägen
585-15, 275 94 Sjöbo

Ingemar Månsson
Vice ordförande

Konsulns väg 15,
252 84 Helsingborg

Anna Kleine

Beleshögsvägen 51
216 18 Limhamn

Åsa Odell

S. Åby Knutstorp,
231 97 Klagstorp

Ulrika Nilsson

Tremansvägen 22 A
236 36 Höllviken

Susanne Petersson

Thure Röings gata 2,
252 25 Helsingborg

Johnny Petré

Lönnebergagatan 3,
271 55 Ystad

Anders Östryd

Storgatan 66,
582 28 Linköping

Personalrepresentant
Eva Dahlgren

Kakelvägen 17,
227 30 Lund

Personalrepresentant
Stefan Nilsson

Köpenhamnsvägen 41 B,
217 71 Malmö

Susanne Petersson
VD

Anställd sedan 2012

Stefan Fredriksson
Chef Erbjudande & Utveckling

Anställd sedan 1999

Jonas Jonasson
Chef Försäljning

Anställd sedan 2004

Tomas Olsson
Chef Liv

Anställd sedan 2000

Ulrika Granander Granat
Chef Skador

Anställd sedan 2013

Dan Stenberg
Vice VD & Chef Affärsstöd

Anställd sedan 2013

Jesper Henriksson
Chef Controlling & Analys

Anställd sedan 2009

Ingemar Helgesson
Chef Marknad & Kommunikation

Anställd sedan 2012

Camilla Pettersson
HR-chef

Anställd sedan 2015

Mandattid 2014-2016**Distrikt Malmö**

Margareth Ekberg
Blåregngatan 11
218 36 Bunkeflostrand
070-324 81 20

Anders Forkman
Hedåkersvägen 12
217 64 Malmö
070-830 43 46

Jens Gustafsson
Snorres Väg 13
237 31 Bjärred
040-680 82 51

Dan Sundman
Bysmedsgatan 35
216 23 Malmö
073-554 53 13

Philip Bargstädt
Lilla Svedala Byväg 5
233 93 Svedala
040-55 54 09

Distrikt Burlöv

Dalibor Ljoljo
Banvägen 42
232 36 Arlov
073-447 34 30

Distrikt Lomma

Erik Lövendahl
Solnäs Fruktodling
237 91 Bjärred
070-561 98 84

Distrikt Svedala

Hans Mårtensson
Rönnebjergsgatan 32
233 22 Svedala
070-840 11 50

Distrikt Vellinge

Bengt Nyhlén
Forshälla
Forshällavägen 219
235 91 Vellinge
070-521 07 89

Thomas Linné
Bruksvägen 13
235 92 Vellinge
070-881 66 11

Distrikt Trelleborg

Marianne Andersson
N. Åbyvägen 14-5, Bakvången
231 73 Anderslöv
070-844 82 62

Ronny Lundin
Grönbyvägen 366:16
231 72 Anderslöv
070-319 05 91

Distrikt Ystad

Katarina Dahlström
Gjuterigatan 44
271 44 Ystad
070-469 48 81

Ingrid Lundkvist
Långa Ljungsvägen 24-20
271 98 Ystad
070-796 42 43

Distrikt Sjöbo

Katarina Ringblom
Ystadsvägen 993-73
275 93 Sjöbo
070-637 78 46

Michael Smedberg
Redskapsgatan 20
275 39 Sjöbo
070-547 00 85

Distrikt Simrishamn

Ingrid Schön
Biogatan 2
272 61 Gärsnäs
070-834 93 44

Tuve Åkesson
Hammarlunda
272 92 Simrishamn
070-920 28 48

Distrikt Skurup

Ingela Ekdahl
Belegatan 7
274 31 Skurup
070-814 35 76

Distrikt Tomelilla

Per Sahlin
Solvägen 15
273 95 Onslunda
0417-304 08

Mandattid 2015-2017**Distrikt Helsingborg**

Nils Palmgren
Egnahemsvägen 77
253 55 Mörap
070-837 14 14

Anette Jernström
Stobaeusgatan 7
253 60 Ramlösa
070-525 36 05

Walid Saade
Aklejagatan 8
253 74 Helsingborg
072-009 99 94

Eva Brundin
Landborgsvägen 2
252 84 Helsingborg
042-311 06 05

Peter Thörnwall
Köpingevägen 8
252 47 Helsingborg
Tfn arb 042-453 79 01

Distrikt Bjur

Rudolf Tornerhjelm
Wrams Gunnarstorpsvägen 1
267 72 Billesholm
070-845 61 73

Distrikt Höganäs

Thomas Svensson
Rågåkravägen 106
263 75 Nyhamnsåge
073-342 10 88

Per Rosenkvist
S:t Andreasväg 68
263 57 Höganäs
070-575 59 31

Distrikt Landskrona

Jörgen Rosén
Eddavägen 1
261 62 Glumslöv
070-922 40 05

Maria Rantzow
Koriandergatan 11
261 61 Landskrona
070-271 61 25

Distrikt Svalöv

Christer Nordahl
Svalegatan 61
268 31 Svalöv
070-317 95 11

Distrikt Lund

Ove Linde
Törnsångarevägen 24
247 35 Södra Sandby
070-838 66 50

Jan Boris-Möller
Solgården
225 91 Lund
070-324 80 58

Lennart Atterryd
Lauritz Weibulls väg 22
224 65 Lund
070-520 04 45

Distrikt Eslöv

Fredrik Häglund
Bältinge Gård
241 93 Eslöv
070-931 75 60

Anders Hansson
Skeglinge 12, Fredshög
241 93 Eslöv
0413-190 16

Distrikt Hörby

Lars Eriksson
Målarevägen 10
242 33 Hörby
Tfn arb 073-356 40 42

Distrikt Höör

Camilla Källström
Gamla Bo, Björkudden
243 95 Höör
076-18 25 20

Distrikt Kävlinge

Anders Person
Åkersorksvägen 23
246 52 Löddeköpinge
070-697 85 37

Ingela Engman
IKE Invest AB
Box 113
246 21 Löddeköpinge
070-576 50 15

Distrikt Staffanstorps

Shkurte Tina Xhemajli
Strindbergsväg 1A
245 32 Staffanstorps
070-750 67 86

Mandattid 2016-2018**Distrikt Ängelholm**

Maria Hallefält
Helsingborgsvägen 272
262 96 Ängelholm
070-661 20 74

Kimme Rosenqvist
Hjortahusvägen 17
266 97 Hjarnarp
070-972 56 66

Distrikt Klippan

Marlene Thomasson
Hyllstofta PL 6692
264 93 Klippan
073-042 38 51

Distrikt Perstorp

Mikael Jönsson
Skolvägen 26
252 84 Helsingborg
070-792 41 94

Distrikt Åstorp

Anita Johansson
Opalvägen 53
265 75 Hyllinge
072-731 01 99

Distrikt Örkelljunga

Ingrid Sandström
Krohns Svetsningsverkstad AB
Hammarsmedsgatan 1
286 32 Örkelljunga
070-362 25 03

Distrikt Båstad

Arnold Ebbesson
Möllhultsvägen 122
269 93 Båstad
070-331 45 78

Avsättning för ej intjänade premier

I bokslutet gjorda avsättningar för inbetalda premier som avser kommande verksamhetsår.

Avsättning för oreglerade skador

I bokslutet gjorda avsättningar för beräknade ännu ej betalda försäkringsersättningar.

Direktavkastningsprocent

Nettot av ränteutgifter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar och överskott på egna fastigheter i procent av tillgångarnas genomsnittsvärde till marknadsvärden.

Direkt försäkring

Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är - till skillnad från vid indirekt försäkring - direkt ansvarigt gentemot försäkringstagarna.

Driftskostnadsprocent för egen räkning

Driftskostnader för egen räkning i förhållande till premieintäkter för egen räkning.

För egen räkning

Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag själv står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Eftersom premierna betalas i förskott och viss tid förflyter från det en skada inträffar till dess ersättning utbetalas, ackumuleras hos bolaget kapital, som ger avkastning. Den beräknade räntan på detta kapital överförs i resultatredovisningen från finansrörelsen till försäkringsverksamheten.

Kapitalbas

Med kapitalbas menas det tillgängliga kapitalet. Ett försäkringsbolags kapitalbas innehåller i första hand eget kapital.

Koncession

Tillstånd från Finansinspektionen att driva försäkringsbolag.

Konsolideringsgrad

Relation mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning uttryckt i procent.

Konsolideringskapital

En sammanfattande benämning på eget kapital, obeskattade reserver samt latent skatteskuld. I koncernen ingår obeskattade reserver i eget kapital och uppskjuten skatt.

Kvardröjande risker

Tillägg till avsättning för ej intjänade premier som görs om denna avsättning i en eller flera objektgrupper bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftskostnader för gällande försäkringar fram till närmaste förfallodag.

Mottagen försäkring

Mottagen återförsäkring kallas även indirekt försäkring. Detta är en av oss övertagen försäkringsrisk från annat försäkringsbolag. Denna affär innebär inget direktansvar gentemot enskilda försäkringstagare.

Placeringsstillgång

Tillgång som har karaktär av kapitalplacering. Hit räknas i försäkringsbolag fastigheter och värdehandlingar som inte är avsedda att stadigvarande brukas eller innehas i rörelsen.

Premieinkomst

Premieinkomsten är den totala bruttopremien avseende direkt försäkring och mottagen återförsäkring som inbetalts eller som kan tillgodoföras bolaget med anledning av försäkringsavtal vars försäkringsperiod påbörjats före räkenskapsårets utgång.

Premieintäkt

Premieintäkter består av avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus premieinkomst minus avsättning för ej intjänade premier vid årets slut med hänsyn tagen till kvardröjande risker.

Skadebehandlingsreserv

De skador som ingår i avsättning för oreglerade skador kommer att medföra vissa driftskostnader. För dessa förväntade kostnader avsätts i bokslutet en skadebehandlingsreserv.

Skadekostnadsprocent

Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkter.

Soliditet, justerad

Beskattat eget kapital inklusive övervärden i tillgångar plus obeskattade reserver efter avdrag för latent skatt, i förhållande till balansomslutningen.

Solvensmarginal

Erforderlig solvensmarginal är ett mått på hur stort kapital ett försäkringsbolag behöver. Beräkningen görs utifrån bolagets premieinkomster samt dess skadeersättningar. Den erforderliga solvensmarginalen är det högsta av de två beräknade värdena. Det krävs att kapitalbasen skall vara minst så stor som den erforderliga solvensmarginalen, men också minst så stor som det så kallade garantibeloppet (ett fast belopp som inte styrs av bolagets affärsvolym, utan av vilken typ av affär bolaget sysslar med).

Säkerhetsreserv

Frivillig reserv som utgör en kollektiv förstärkning av avsättningar för ej intjänade premier och för oreglerade skador.

Totalavkastningsprocent

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt orealiserade värdeförändringar under året i procent av tillgångarnas genomsnittsvärde värderade till marknadsvärden.

Utjämningsfond

Belopp motsvarande redovisad vinst i försäkringsrörelsen kunde tom 1990, utan att beskattas, överföras till en särskild utjämningsfond. Fonden får tas i anspråk endast för att täcka förlust i försäkringsrörelsen.

Återförsäkring

I de fall ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela det ansvar ett försäkringsåtagande innebär, återförsäkras bolaget dessa åtaganden hos andra försäkringsgivare. I resultatanalysen kan resultatet avläsas av såväl den avgivna som den mottagna återförsäkringen.

Länsförsäkringar Skånes kontor

Ängelholm

Midgårdsgatan 18
0431-33 80 00

Helsingborg

Södergatan 15
(huvudkontor)
042-633 80 00

Helsingborg - Sundstorget

Sundstorget 8
042-633 80 00

Lund

Stora Södergatan 17
046-433 80 00

Malmö - Centrum

Lugna Gatan 82
040-633 80 00
Stänger sommaren 2016.

Malmö - Gängtappen

Stora Varvsgatan 11
040-633 80 00
Öppnar augusti 2016.

Malmö - Anna Lindhs plats

Nordenskiöldsgatan 8
040-633 80 00

Malmö - Hyllie

Arenagatan 18
040-633 80 00

Ystad

Österleden 3
0411-33 80 00

 lansforsakringar.se

 facebook.com/lansforsakringarskane

 I vår prisbelönta app kan du sköta många av dina bankärenden på tider som passar dig.

